

ΠΡΩΤΟ FIRST SHOT ΠΛΑΝΟ

ΕΚΔΟΣΗ ΤΟΥ 7^{ΟΥ} ΦΕΣΤΙΒΑΛ
ΝΤΟΚΙΜΑΝΤΕΡ ΘΕΣΣΑΛΟΝΙΚΗΣ

ΠΕΜΠΤΗ 7 ΑΠΡΙΛΙΟΥ 2005 • ΦΥΛΛΟ ΕΚΤΟΣ ΣΕΙΡΑΣ

του Χρίστου Καλλίτου

Ένα Φεστιβάλ είναι ταινίες. Ένα καλό Φεστιβάλ είναι καλές ταινίες. Μπορούμε να επιτρέψουμε στους εαυτούς μας να συμπεριφέρονται όπως δεν έχουμε φανταστεί πως μπορούμε; Μπορούμε να βοηθήσουμε τους χαρακτήρες μας μέσα από τη στάση μας να μας προκαλέσουν ευχάριστες εκπλήξεις; Μπορούμε ν' αλλάξουμε νοοτροπία (σιγά και με το μαλακό) και να εστιάζουμε σε αυτό που γίνεται, στο τί μπορεί να γίνει και να μην κολλάμε σε αυτό που δεν έγινε. Το 7ο Φεστιβάλ Ντοκιμαντέρ Θεσσαλονίκης γιορτάζει. Το Φεστιβάλ είναι γιορτή και γίνεται τώρα. Χρειαζόμαστε διαρκώς την επιβεβαίωση των γύρω μας; Μπορούμε να διαμαρτυρόμαστε χωρίς να γκρινιάζουμε; Μπορούμε να διεκδικούμε χωρίς να τσαλαπατάμε; Μπορούμε ως εργαζόμενοι στο Φεστιβάλ να συνειδητοποιήσουμε, έστω καθυστερημένα, πως μας δίνεται μια ευκαιρία να το χαρούμε; Μπορούμε να είμαστε ευγνώμονες για την καλή μας τύχη; Μπορούμε να δούμε σε μας τους ίδιους τα λάθη που οδήγησαν και οδηγούν στις στιγμές απόγνωσης; Πώς εξασφαλίζονται οι καλύτερες δυνατές συνθήκες μιας προβολής; Στο *Tarifa Traffic: Θάνατος στο Στενό του Γιβραλτάρ* του ελβετού Γιοακίμ Ντέμερ γινόμαστε μάρτυρες του παράδοξου συνάνθρωποι μας στην προσπάθεια τους για μια άλλη ζωή να πνίγονται και να τους ξεβράζει η θάλασσα. Ταυτόχρονα στο νοτιότερο σημείο της Ευρώπης, όπου οι παραλίες είναι πανέμορφες, ένας άλλος κόσμος κάνει διακοπές. Πόσο μακριά μας είναι αυτή η κατάσταση; Στο *Η Μικρή μου Ειρήνη* του ισραηλινού Εγιάλ Αβνερί παιδιά στην Ιερουσαλήμ με ήρωά τους τον Ναντάβ καταφέρνουν να καθαρίζουν τα πασαλείματα των μεγάλων. Δηλαδή, 12χρονα παιδιά αποφασίζουν μόνα τους να βρουν λύση στο πρόβλημα του καθημερινού φόβου που βιώνουν από τον κίνδυνο επιθέσεων αυτοκτονίας. Ο εποικοδομητικός διάλογος είναι η διέξοδος, έτσι γίνονται αντιληπτές οι προθέσεις και των δύο πλευρών που διαφωνούν. Αντί να έχουμε για παράδειγμα τους μεγάλους και τους τρανούς, μπορούμε συχνά να παίρνουμε το παράδειγμα των παιδιών. Αντί να σκεφτόμαστε πως θα τους μάθουμε αγγλικά, θρησκευτικά, ιστορία και νέα ελληνικά μπορούμε να δώσουμε προσοχή στα ανιδιωτέλα τους κίνητρα. Όταν διεκδικούμε τεκμηριωμένα και καλοπροαίρετα, μπορούμε να το χαρούμε είτε χάσουμε είτε κερδίσουμε και τότε, το μπλέξιμο λύνεται.

ΤΟ ΠΑΙΧΝΙΔΙ ΣΥΝΕΧΙΖΕΤΑΙ...

“ Το ντοκιμαντέρ δεν το μαθαίνει κανείς όταν μαθαίνει την τεχνική της κινηματογράφησης. Το ντοκιμαντέρ απαιτεί την κατανόηση της ζωής, κι αυτό μαθαίνεται μόνο μέσα από τη ζωή την ίδια. ”

Pirjo Honkasalo

Δ Ι Α Β Α Σ Τ Ε Σ Η Μ Ε Ρ Α

3 Ο σκηνοθέτης του ντοκιμαντέρ πρέπει να είναι πολύ ήπιος και να νηπιπαιτεί, μας λέει η Pirjo Honkasalo

4 Για τον καλλιωπιστικό ιμπεριαλισμό μας μιλάει η Liz Merlín, σκηνοθέτης της ταινίας *Ιστοιούτο αισθητικής της Κομπούλ*

5 Οι Joakim Demmer του *Tarifa Traffic*, Sergio Oksman της *Αισθητικού* και Jim De Seve των *Δεσμών του γάμου* σε Πρώτο Πλάνο

6 Για τις τρεις ιστορίες με φόντο τους Αγώνες της Αθήνας στα *Ολυμπιακά χρονικά* μας μιλάει η Αγγελική Contis

7 Ο Θόδωρος Καλέσης της ταινίας *Γύρος του θανάτου* και η Λουκία Ρικάκη της ταινίας *Ο άλλος* μιλούν για την εμπειρία τους

8-9 Όσα έγιναν το εξάημερο που πέρασε και όσα θα γίνουν τις τέσσερις τελευταίες μέρες του Φεστιβάλ (στα αγγλικά)

10 Μια διάλεξη για τον πολιτικό κινηματογράφο του παραγωγού Stefano Tialdi με αφορμή την ταινία *Πολίτης Μπερλουσκόνι*

11 Μια ημερίδα για τη μετανάστευση και τα ανθρώπινα δικαιώματα στο πλαίσιο της σχέσης του ντοκιμαντέρ με σύγχρονα κοινωνικά προβλήματα και οι παράλληλες εκδηλώσεις του 7ου Φεστιβάλ Ντοκιμαντέρ

14 Οι προβολές του Φεστιβάλ από σήμερα Πέμπτη έως και την Κυριακή στις αίθουσες του Ολύμπιον και στο λιμάνι

ΣΤΙΓΜΙΟΤΥΠΑ ΤΟΥ 7ου ΦΕΣΤΙΒΑΛ ΝΤΟΚΙΜΑΝΤΕΡ ΘΕΣΣΑΛΟΝΙΚΗΣ

7η ΔΙΕΘΝΗΣ ΑΓΟΡΑ ΝΤΟΚΙΜΑΝΤΕΡ (4-8 ΑΠΡΙΛΙΟΥ)

Η Διεθνής Αγορά Ντοκιμαντέρ διοργανώνεται φέτος για έβδομη συνεχή χρονιά από το 7ο Φεστιβάλ Ντοκιμαντέρ Θεσσαλονίκης και την ΕΡΤ Α.Ε.

Φέτος έχουν δηλώσει συμμετοχή **37 ξένοι αγοραστές από 35 κανάλια και από 22 χώρες του κόσμου που είναι οι:** Βουλγαρία, Γαλλία, Γερμανία, Ενωμένα Αραβικά Εμιράτα, Εσθονία, Η.Π.Α, Ιράν, Ισπανία, Ισραήλ, Ιταλία, Κροατία, Κύπρο, Μεγ. Βρετανία, Νορβηγία, Ουγγαρία, Πολωνία, Πορτογαλία, Ρουμανία, Σερβία & Μαυροβούνιο, Τουρκία, Φιλανδία, FYROM. Από ελληνικής πλευράς έχουν δηλώσει συμμετοχή μέχρι στιγμής **7 αγοραστές.**

Η Βιντεοθήκη φιλοξενεί για αυτή τη χρονιά **411 ντοκιμαντέρ.**

Από αυτά τα **125 συμμετέχουν στο επίσημο τμήμα της διοργάνωσης ενώ τα 286 παρουσιάζονται αποκλειστικά και μόνο την αγορά.** Οι ελληνικές παραγωγές που εντάσσονται στην Βιντεοθήκη είναι 100. Πρόκειται για ανεξάρτητες παραγωγές, παραγωγές της ΕΡΤ, του Ελληνικού Κέντρου Κινηματογράφου και της ΕΡΤ 3. **Οι 311 είναι συμμετοχές από 46 ξένες χώρες.**

Ο Δημήτρης Εϊπίδης με τον σκηνοθέτη της ταινίας έναρξης του Φεστιβάλ, Thomas Riedelsheimer

Μελετώντας το πρόγραμμα προβολών του 7ου Φεστιβάλ Ντοκιμαντέρ, από το Α έως το Ω

Στιγμιότυπο από τη διαμαρτυρία των συμβασιούχων του Φεστιβάλ Κινηματογράφου Θεσσαλονίκης

Ο συν-σκηνοθέτης της ταινίας Ξένα πράγματα, Peter Haas

Η σκηνοθέτις της ταινίας Η γέφυρα, Ileana Stanculescu

Ο ιταλός παραγωγός Stefano Tealdi

ΠΑΝΤΟΥ ΥΠΑΡΧΕΙ

Mythos

ΜΙΟΥΤΑΡΗ ΑΠΟ ΤΟ 1879

Εδώ και 125 χρόνια η ποιότητα μάζ έγινε τρόπος ζωής.

BOUTARI

ΠΟΙΟΤΗΤΑ ΖΑΜΕ

Στο τελευταίο της ντοκιμαντέρ η Πίριο Χονκασάλο πραγματεύεται **Σ**με έναν ποιητικό αλλά βαθιά πολιτικό λόγο το πώς βιώνουν τα παιδιά τη σημερινή κατάσταση στην Τσετσενία. Με πολλές αναφορές στον Ταρκόφσκι η Φιλανδή σκηνοθέτις καταφέρνει να εκφράζει δυναμικά αυτό που θέλει χωρίς όμως να φωνάζει. Η πολυβραβευμένη Χονκασάλο, το τιμώμενο πρόσωπο του Φεστιβάλ, έδωσε χθες συνέντευξη τύπου ενώ σήμερα στις 12.00 θα δώσει Masterclass στην αίθουσα Σταύρος Τορνές.

Πίριο Χονκασάλο

Η ΑΡΧΗ

Με το ντοκιμαντέρ ξανακέρδισα τη χαρά να κάνω ταινίες. Είχα ήδη κουραστεί από τον κινηματογράφο και με αυτόν τον τρόπο έβλεπα ότι επέστρεφα στη γη. Είναι πολύ ωραίο να έχει κανείς φώτα και συστήματα ήχου. Είναι μια πολυτέλεια που στην ουσία δεν χρειάζεται. Το να κάνω ντοκιμαντέρ ήταν για μένα μια κάθαρση.

Για το πρώτο ντοκιμαντέρ που έκανα πήγα σ' ένα μοναστήρι, την εποχή που ήταν απαγορευμένα στην ΕΣΣΔ και είδα τον τρόπο ζωής των γυναικών μοναχών. Γι' αυτές η αίσθηση του χρόνου είναι διαφορετική. Ο χρόνος είναι σαν σπιράλ σε αντίθεση με τον γραμμικό χρόνο που ακολουθούμε εμείς.

ΝΤΟΚΙΜΑΝΤΕΡ Ή ΜΥΘΟΠΛΑΣΙΑ;

Εγώ κατέληξα να κάνω και τα δύο είδη. Η ισορροπία που δίνει η ενασχόληση και με τα δύο είναι σημαντική. Η βασική διαφορά για το σκηνοθέτη σίγουρα δεν είναι το θέμα της ταινίας, γιατί στο ντοκιμαντέρ, όπως και στη μυθοπλασία, μπορείς ν' ασχοληθείς με τα πάντα. Δε συμφωνώ με τον Κιολόφσκι που σταμάτησε να κάνει ντοκιμαντέρ επειδή θεωρεί ότι υπάρχουν τομείς της ζωής με τους οποίους δεν μπορεί ν' ασχοληθεί το ντοκιμαντέρ. Ο σκηνοθέτης του ντοκιμαντέρ πρέπει να είναι πολύ ήπιος και να μην απαιτεί. Θα πάρεις αυτό που αξίζεις. Πρέπει να είσαι ταπεινός. Αυτός είναι και ο πλούτος του ντοκιμαντέρ. Γιατί οι άνθρωποι μένουν στη ζωή σου, αν και αυτό είναι μεγάλο βάρος. Εδώ πλέον ασχολείσαι με εσωτερικά πράγματα, χρησιμοποιείς κάποιους ανθρώπους. Είναι, νομίζω, ένα περίεργο είδος τέχνης. Αντίθετα, ο σκηνοθέτης ταινίας φιξιών πληρώνει τους ηθοποιούς και δίνει εντολές. Δεν φορτώνεται τις ζωές και τα προβλήματά τους. Αν και τελικά και εκεί γίνεται μια τεκμηρίωση γιατί διαλέγοντας ηθοποιούς ο σκηνοθέτης διαλέγει χαρακτήρες και διαδρομές ζωής.

ΑΤΜΑΝ

Ήθελα να κάνω μια ταινία για τη θρησκευτική ιεροτελεστία. Στην ταινία *Ατμάν* και στο ταξίδι στην Ινδία δεν ήθελα μεταφραστική γιατί σ' αυτήν την περίπτωση γίνεται και μετάφραση του πολιτισμού. Όταν κάνεις ένα τέτοιο ταξίδι γυρνάς από αυτό έχοντας ένα υψηλότερο επίπεδο. Αυτό, βέβαια, που μου έκανε εντύπωση είναι ότι υπάρχουν άνθρωποι που κάνουν τα προσκυνήματα από συνήθεια. Γι' αυτό αναζητούσα κάτι α-

ληθινό. Βρισκόμουν στις παρυφές των Ιμαλαΐων και καθώς άρχισε να βρέχει μπήκα σ' ένα μικρό καφενείο, όπου επίσης βρήκαν καταφύγιο απ' τη βροχή μια οικογένεια Ινδών. Βλέποντας τη φωτογραφική μηχανή, μου ζήτησαν να τους φωτογραφίσω. Κοιτώντας μόνο τον Τζαμάν Λαλ μέσα απ' το φακό της μηχανής κατάλαβα ότι αυτός θα ήταν ο κεντρικός μου χαρακτήρας. Δυσκολεύτηκα πολύ να τον εντοπίσω αργότερα, αλλά τα κατάφερα και μάλιστα τη στιγμή που μόλις είχε πεθάνει η μητέρα του. Σύμφωνα, λοιπόν, με τις τοπικές παραδόσεις, ο γιος πρέπει να κάνει ένα προσκυνήμα. Έτσι, βρέθηκα μπροστά σ' έναν πραγματικό προσκυνητή.

ΨΗΦΙΑΚΗ ΜΗΧΑΝΗ ΚΑΙ ΦΙΛΜ

Δεν είμαι εντελώς αντίθετη με τη χρήση ψηφιακής μηχανής. Μέχρι στιγμής δουλεύω μόνο με φιλμ, εκτός από τα γυρί-

Τρία δωμάτια της μελαγχολίας

“Κοιτάω πολύ με την κάμερα, πατάω όμως λίγο το κουμπί. Η πεποίθηση αυτή της παλιάς σχολής δηλώνει και ότι η στιγμή του γυρίσματος είναι μια ιερή στιγμή, ενώ με την ψηφιακή δεν χρειάζεται καν να είσαι συγκεντρωμένος.”

σματα μέσα στην πόλη του Grosny της Τσετσενίας. Δεν υπάρχει πρόβλημα αν η χρήση του βίντεο γίνεται με σωστό τρόπο. Εμένα με νοιάζει να βγάλω τη συγκεκριμένη εικόνα γιατί φυσικά δε σκέφτομαι την τηλεόραση όταν κάνω τις ταινίες. Ο σκηνοθέτης στο ντοκιμαντέρ είναι και ο κάμεραμαν. Με το φιλμ πρέπει να είσαι λιτός να μην τραβάς ό,τι είναι γύρω σου γιατί ο θόρυβος της μπομπίνας σημαίνει λεφτά. Όταν βλέπω κάτι, ξέρω αμέσως αν θα γίνει μέρος της ταινίας. Κοιτάω πολύ με την κάμερα, πατάω όμως λίγο το κουμπί. Η πεποίθηση αυτή της παλιάς σχολής δηλώνει και ότι η στιγμή του γυρίσματος είναι μια ιερή στιγμή, ενώ με την ψηφιακή δεν χρειάζεται καν να είσαι συγκεντρωμένος.

ΗΘΙΚΑ ΔΙΛΗΜΜΑΤΑ

Υπάρχουν στιγμές όπου η ηθική σε προβληματίζει αλλά συμβαίνει σπάνια. Φυσικά αν σκοτώνεται κάποιος δίπλα σου εννοείται ότι θα σταματήσεις το γύρισμα για να τον βοηθήσεις. Με την *Τάνιουσκα* είχα πρόβλημα να αποφασίσω τι θα δείξω γιατί ήθελα να φανεί ότι δεν είναι θύμα με τη συναισθηματική έννοια.

ΠΟΛΙΤΙΚΟΣ ΚΙΝΗΜΑΤΟΓΡΑΦΟΣ

Δεν αρνούμαι ότι είμαι πολιτικοποιημένο άτομο και θεωρώ υποκρισία αυτό που είπε ο Μάικλ Μουρ ότι η ταινία του δεν ήταν πολιτική. Βλέπω ότι η πολιτική άρχισε να είναι βρώμικη. Γι' αυτό, το θέμα είναι πώς οι άνθρωποι εκφράζουμε αυτό που θέλουμε. Τα *Τρία δωμάτια της μελαγχολίας* προφανώς δεν είναι πολιτική ταινία με την έννοια του '60 αλλά ποιητική-πολιτική ταινία. Εμένα δεν με ικανοποιεί να παίρνεις κάτι και να το γελοιοποιείς, να θεωρείς ότι δεν φταις εσύ απλά το κακό είναι εκεί και εσύ το δείχνεις.

Η ΕΠΙΔΡΑΣΗ ΣΤΗ ΖΩΗ ΤΩΝ ΧΑΡΑΚΤΗΡΩΝ

Στα ντοκιμαντέρ δεν κάνω ποτέ συμφωνίες από πριν ούτε πληρώνω κανέναν γιατί τότε το αποτέλεσμα είναι πολύ επεξεργασμένο. Αν η ταινία πάρει κάποιο βραβείο τότε τους δίνω τα μισά χρήματα. Όταν το *Ατμάν* πήρε το βραβείο στο Άμστερνταμ αρχικά αναρωτιόμουν τι να κάνω. Τελικά έδωσα τα χρήματα στον Τζαμάν Λαλ, που ήταν πάρα πολλά για κάποιον που ζει στην Ινδία. Έτσι η κοινωνική του θέση άλλαξε, έχτισε σπίτι και στο τέλος τον δολοφόνησαν από φθόνο.

Επιμέλεια: Όλγα Κοζάτη

ΠΡΩΤΟΠΛΑΝΟ

ΕΦΗΜΕΡΙΔΑ ΤΟΥ 7ου ΦΕΣΤΙΒΑΛ ΝΤΟΚΙΜΑΝΤΕΡ ΘΕΣΣΑΛΟΝΙΚΗΣ - ΕΙΚΟΝΕΣ ΤΟΥ 21ου ΑΙΩΝΑ

ΠΕΜΠΤΗ 7 ΑΠΡΙΛΙΟΥ 2005 • ΦΥΛΛΟ ΕΚΤΟΣ ΣΕΙΡΑΣ

ΕΚΔΟΤΗΣ: ΜΙΧΑΗΛΗΣ ΔΗΜΟΠΟΥΛΟΣ

ΔΙΕΥΘΥΝΤΗΣ ΣΥΝΤΑΞΗΣ: ΣΩΤΗΡΗΣ ΖΗΚΟΣ

ΣΥΝΤΑΞΗ: ΧΡΗΣΤΟΣ ΚΑΛΛΙΤΣΗΣ, ΟΛΓΑ ΚΟΖΑΤΗ, ΑΓΓΕΛΙΚΗ ΚΟΝΤΙΣ, ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΣ ΣΑΜΑΡΑΣ, ΣΟΦΙΑ ΣΤΑΥΡΙΑΝΙΔΟΥ

ΣΧΕΔΙΑΣΜΟΣ: ΔΗΜΗΤΡΗΣ Θ. ΜΗΛΩΣΗΣ

ΠΑΡΑΓΩΓΗ: ΜΟΥΓΚΟΣ-ΕΝΤΥΠΗ ΕΠΙΚΟΙΝΩΝΙΑ

ΔΙΕΥΘΥΝΣΗ ΕΠΙΚΟΙΝΩΝΙΑΣ: Πλ. Αριστοτέλους 10, 546 23 Θεσσαλονίκη • Τηλ.: 2310 378 400 • e-mail: info@filmfestival.gr

Για παρατηρήσεις, σχόλια, ιδέες, προτάσεις για το Φεστιβάλ Κινηματογράφου και το Πρώτο Πλάνο, στείλτε το mail σας στη διεύθυνση newsletter@filmfestival.gr

www.filmfestival.gr

Καλλωπιστικός ιμπεριαλισμός

Πήγα να τη συναντήσω με άγριες διαθέσεις, όμως το διάπλατο χαμόγελό της τα ανέτρεψε όλα! Και η ίδια άλλωστε, στέκει με κάποια αμηχανία στο απέναντι στο εγχείρημα που κινηματογράφησε: μια ομάδα έξι Αμερικανίδων να διδάσκουν στις Αφганές... τα μυστικά της ομορφιάς, με την επιχορήγηση αμερικανικών εταιριών! Όλα αυτά συμβαίνουν στο *Ινστιτούτο αισθητικής της Καμπούλ*.

Liz Mermin

Πώς βρεθήκατε να παίρνετε μέρος σε αυτό το πρότζεκτ;

Διάβασα σε κάποια εφημερίδα ένα άρθρο γι αυτήν τη σχολή ομορφιάς, την περίοδο που έψαχνα για καινούριο θέμα. Μου έκανε κατευθείαν ιδιαίτερη εντύπωση, επειδή μου φαινόταν θεότιμο, και σκέφτηκα ότι κάποιος πρέπει να το καταγράψει σε ένα φιλμ. Στη συνέχεια τους τηλεφώνησα και απλώς κόλλησα με την υπόλοιπη ομάδα.

Ποια ήταν η αντίδραση του κόσμου στη Καμπούλ;

Περίμενα ο κόσμος εκεί να έχει πολύ ισχυρές αντιστάσεις. Σίγουρα μεγάλη μερίδα βρήκε την δημιουργία της σχολής τουλάχιστον προσβλητική, υπήρχαν κάποιοι ψίθυροι ότι δεν είναι πρόπον ή αυτό που χρειάζονται ως κοινωνία, αλλά όλα αυτά κατ' ιδίαν και χωρίς να μας ενοχλήσουν. Αλλά και με το συνεργείο του φιλμ, που απαρτιζόταν από τέσσερις γυναίκες, ο κόσμος ήταν πολύ ευγενικός και μας βοήθησε σε ό,τι χρειαστήκαμε.

Ποια είναι η προσωπική σας γνώμη για τη δημιουργία της ακαδημίας; Πιστεύετε ότι ο δυτικός πολιτισμός, στον οποίο τα δύο φύλα χάνουν την ταυτότητά τους μέρα με τη μέρα, είναι ο κατάλληλος για να διδάξει σε έναν άλλο την γυναικεία αισθητική;

Είναι ενδιαφέρον, και δεν το είχα σκεφτεί ακριβώς έτσι. Πιστεύω πάντως ότι οι αντιλήψεις των γυναικών στο Αφγανιστάν για την ομορφιά και τον καλλωπισμό είναι πολύ ισχυρές και δεν αλλάζουν τόσο εύκολα. Ακόμη κι αν κοιτάζουν εντυπωσιασμένες τα δυτικά περιοδικά, νομίζω ότι έχουν κι αυτές τα δικά τους στερεότυπα. Ο σκοπός της σχολής επικεντρωνόταν κυρίως στη διδασκαλία της τεχνικής, στα κουρέματα για παράδειγμα.

Συνειδητοποιείτε την πολιτική παράμετρο του ντοκιμαντέρ σας;

Φυσικά, υπάρχει μια πληθώρα παραμέτρων. Προσπάθησα να σκεφτώ τη δημιουργία αυτής της σχολής και τη δική μου θέση σε πολλά επίπεδα, και τελικά έφτιαξα το φιλμ έτσι ώστε να μην οδηγεί τον θεατή σε μια συγκεκριμένη στάση. Αλλωστε ακόμα και τώρα το αντιλαμβάνομαι με διάφορους τρόπους, η γνώμη μου δεν έχει παγιωθεί. Η πολιτική πτυχή που με ενδιέφερε ιδιαίτερα ήταν η έλευση ενός αμερικανικού γκρουπ σε μια χώρα, την οποία το δικό τους κράτος διαλαλεί ότι απελευθέρωσε.

Η καταγραφή του γεγονότος δεν μοιάζει και με αποδοχή της «απελευθέρωσης»; Ίσως και της γενικότερης αμερικανικής εξωτερικής πολιτικής;

Καταρχήν, δεν εξετάζω μαζί τις περιπτώσεις του Αφγανιστάν και του Ιράκ, και δεν πιστεύω ότι είναι δική μου δουλειά να εισηγηθώ στον κόσμο τις διαφορές. Η επέμβαση στο Ιράκ ή-

ταν αποτέλεσμα μιας ολόκληρα φρικτής διαχείρισης, από την αρχή ως το τέλος. Στην περίπτωση του Αφγανιστάν έγιναν επίσης πολλά λάθη, όμως ένας Αμερικανός νιώθει αποδεκτός όταν περπατάει στους δρόμους της χώρας. Κι αυτό γιατί οι άνθρωποι εκεί ήθελαν να απαλλαχθούν από τους Ταλιμπάν, ο θυμός τους απέναντι στις υπερδυνάμεις ανάγεται κυρίως στην περίοδο του Ψυχρού Πολέμου. Αυτήν τη στιγμή ζητούν βοήθεια, και νομίζω ότι δεν τους νοιάζει ποιος την παρέχει. Υπάρχει πάντως ο κίνδυνος το φιλμ να εκληφθεί ως πανηγυρική αποδοχή της αμερικανικής επέμβασης, αλλά και αντίθετα. Ο ιδιοκτήτης μιας από τις εταιρίες

παραγωγής μου είπε «ποτέ δεν αναφέρεις ότι οι ΗΠΑ έδιωξαν τους Ταλιμπάν». Δεν επιθυμούσα να σταθώ ιδιαίτερα σε αυτό.

Νιώσατε ποτέ ότι κινηματογραφείτε μια διαδικασία οικονομικού ιμπεριαλισμού σε εξέλιξη;

Αυτή ήταν η αρχική μου σκέψη, ότι οι εταιρίες προσπαθούν να διευρύνουν την αγορά των προϊόντων τους. Το θεωρώ όμως παράλογο, κάτι που διαπιστώνεις όταν πας στο Αφγανιστάν και δεις την κατάσταση από κοντά. Αυτήν τη στιγμή απαιτούνται δυο-τρεις μισθοί για την αγορά ενός τέτοιου προϊόντος! Αν εννοείτε μια μακροπρόθεσμη στρατηγική σε βάθος 10-15 χρόνων, είμαι αρκετά κυνική για να πιστεύω σε αυτό το σχέδιο της επέκτασης σε μια παγκόσμια αγορά. Σε κάθε περίπτωση, οι εταιρίες το κάνουν για τον ίδιο λόγο που χρηματοδοτούν την εκστρατεία κατά του AIDS ή την παραγωγή κινηματογραφικών ταινιών: για καθαρά διαφημιστικούς λόγους.

Θα κάνατε κάτι αντίστοιχο στο Ιράκ;

Όχι, τρομάζω και μόνο στην ιδέα!

Δεν φραντάζεσαι τι κρύβει

Κάντε check-in σε μαγευτικούς προορισμούς!

Σειρά ταξιδιωτικών VCDs

Κάθε Κυριακή μαζί με την ΜΑΚΕΔΟΝΙΑ

Νεκροί αντί μετανάστες

Αν η Ευρώπη είναι ένα τεράστιο φρούριο, τότε η Ταρίφα –το νοτιότερο άκρο της- είναι το ανεπίσημο νεκροταφείο της. Εκ των πραγμάτων, η συζήτηση με τον άνθρωπο που ταξίδεψε εκεί και αποφάσισε να μιλήσει εξ ονόματος των νεκρών κουβαλούσε μια αύρα μελαγχολική.

Joakim Demmer

Ποιο ήταν το αρχικό ερέθισμα που σας οδήγησε στην δημιουργία αυτού του ντοκιμαντέρ;

Είχα διαβάσει ένα άρθρο που συνοδευόταν από την εξής φωτογραφία: στην παραλία της Ταρίφα ήταν ένα νεαρό ζευγάρι που ξάπλωνε και διασκεδάζε, ενώ λίγο παραπέρα βρισκόταν το πτώμα ενός πρόσφυγα που δεν τα είχε καταφέρει. Αυτή η εικόνα με έκανε να νιώσω πολύ άσχημα. Μετά απ' αυτό, αποφάσισα να πάω εκεί και να μιλήσω με τους ντόπιους για το θέμα

των προσφύγων, αυτών που επιβιώνουν αλλά και αυτών που πεθαίνουν. Στη συνέχεια επισκέφθηκα τα νεκροταφεία της Ταρίφα, όπου οι πρόσφυγες των οποίων η ταυτότητα δεν είχε προσδιοριστεί γίνονταν απλώς αριθμοί. Αυτό με έκανε να θέλω να αφηγηθώ την δική τους ιστορία, αυτών που δεν τα καταφέρνουν, αντί να κάνω ένα συνηθισμένο ρεπορτάζ.

Πόσο διήρκεσε η παραμονή σας στην Ταρίφα; Πώς την βιώσατε ως ομάδα;

Είχαμε δύο διερευνητικές περιόδους, που στο σύνολό τους κράτησαν τέσσερις εβδομάδες και μετά γυρίζαμε για άλλες επτά. Ήμασταν μια μικρή ομάδα, μόλις τρία άτομα. Στην Ταρίφα υπάρχει αναμφισβήτητο το στοιχείο του τρόμου, φρικτά πράγματα συμβαίνουν εκεί. Από την άλλη όμως, είναι πάντα καλό να γνωρίζεις. Πιστεύω ότι άλλαξε σε μεγάλο βαθμό η οπτική μας ως προς την Ευρώπη, το ζήτημα των μεταναστών, το ότι

σε καμία περίπτωση δεν υπάρχει το «εμείς» και «οι άλλοι».

Το φαινόμενο της Ταρίφα δεν είναι απλώς η κορυφή ενός παγόβουνου;

Αυτός ακριβώς ήταν ο σκοπός μου όταν ξεκινούσα την δημιουργία του ντοκιμαντέρ: να ωθήσω τον κόσμο να προβληματιστεί προς αυτήν την κατεύθυνση, να σχηματίσει μια γενικότερη γνώμη. Αν ρωτάτε για την προσωπική μου άποψη, αυτή ακριβώς με έστειλε στην Ταρίφα: η συνειδητοποίηση, δηλαδή, των συνεπειών που επιφέρουν οι αποφάσεις για μια κοινωνία με κλειστά σύνορα. Αυτές οι αποφάσεις ουσιαστικά λαμβάνονται στο όνομά μου αλλά και κάθε ευρωπαίου πολίτη.

Μου άρεσε ιδιαίτερα η πένθιμη ατμόσφαιρα του ντοκιμαντέρ. Δουλέψατε ιδιαίτερα πάνω σε αυτήν;

Υποθέτω ότι αυτή ακριβώς είναι η ατμόσφαιρα που συνάντησα στην Ταρίφα. Αν επιδώξα να δείξω κάτι, ήταν η αντίθεση ανάμεσα στην ατμόσφαιρα της ημέρας και της νύχτας. Από τη μία είναι ένας ανέμελος κόσμος που διασκεδάζει, από την άλλη μια κατάσταση που μοιάζει αρκετά με εφιάλη. Αυτό ήθελα να γίνει ορατό, ότι τη νύχτα όλα είναι ανάμεσα στην πραγματικότητα και το όνειρο.

Ο μηχανισμός της μνήμης

Το γεγονός ότι ο Sergio, αν και κάτοικος Μαδρίτης, είναι φανατικός φίλος της Μπαρτσελόνα, αποτέλεσε... την αρχή μιας υπέροχης φιλίας. Οι υπόλοιποι μάλλον ενδιαφέρεστε για τα παρακάτω. Στο *The Beautician*, ο βραζιλιάνος ντοκιμαντερίστας παρακολουθεί την ιστορία μιας γυναίκας-πειραματόζωου του Μένγκελε και των παράξενων παιχνιδιών που παίζει η ανθρωπίνη μνήμη. Αντί της αναμενόμενης φρίκης, η ηλικιωμένη γυναίκα ανακαλεί... τη γοητεία, το ανείπωτο κάλλος!

Sergio Oksman

Πώς επλέξατε αυτήν την τόσο ιδιαίτερη ιστορία;

Την ιστορία την γνώριζα πολύ καιρό. Αυτή η γυναίκα είναι μια πολύ στενή φίλη της μητέρας μου. Το πρόβλημά μου ήταν πώς να την αφηγηθώ. Από την τηλεόραση μου ζήτησαν ένα πολύ συνηθισμένο ντοκιμαντέρ, με συνεντεύξεις, μουσική εκεί που πρέπει, τα γνωστά. Το έκανα, αλλά το αποτέλεσμα ήταν απογοητευτικό, καθώς ένιωθα ότι η πραγματική ιστορία βρισκόταν κάπου αλλού. Είχα δει και κάποιες άλλες συνεντεύξεις αυτής της γυναίκας, όπου έλεγε ακριβώς τα ίδια πράγμα-

τα. Με ενδιέφερε πολύ ο μηχανισμός της μνήμης της. Γι αυτό προσπάθησα να μοντάρω το υλικό μου με τέτοιο τρόπο, ώστε να γίνεται αντιληπτός ο τρόπος με τον οποίο καταλήγει σε αυτήν τυποποιημένη αφήγηση.

Τι συνέβαινε λοιπόν στην περίπτωση της; Τι ήταν αυτό το «κάτι» το οποίο εξερευνησατε λίγο παραπάνω;

Πιστεύω ότι άνθρωποι σαν κι αυτήν τη γυναίκα, όταν περνούν μια τραυματική εμπειρία, αποφασίζουν να μη μιλήσουν καθόλου γι αυτήν. Και τότε, την ημέρα που θα αποφασίσουν να αφηγηθούν την ιστορία τους, πρέπει να αποφασίσουν τι θα πουν. Ποια γεγονότα, δηλαδή, θα επιλέξει που την αντιπροσωπεύουν. Αυτός είναι ένας τρόπος να προστατεύεις τον εαυτό σου, να μην υποφέ-

ρεις. Αυτό φαίνεται και στη συμπεριφορά της γυναίκας κατά τη μεγαλύτερη διάρκεια του ντοκιμαντέρ: όχι μόνο δεν υπέφερε, αλλά επιθυμούσε ένα φιλμ γύρω από την ιστορία της.

Υπήρξε ως στόχος σας η ανακάλυψη της αλήθειας, αν θεωρείτε ότι υπάρχει τέτοια;

Μα όλα είναι αλήθεια, όπως και όλα μπορούν να είναι ψέματα. Σε αυτό το ντοκιμαντέρ άλλωστε ήθελα να δείξω, πέρα από τους μηχανισμούς της μνήμης, ότι ένας σκηνοθέτης δεν απο-

τυπώνει απλώς την αλήθεια, την χειραγωγεί την ίδια στιγμή. Δεν θεωρώ ότι είναι υποχρέωσή μου να καταλήξω στο τι είναι αληθινό και τι όχι. Μου αρκεί, για παράδειγμα ότι η γυναίκα πιστεύει ότι συνάντησε το Μένγκελε και μετά τον πόλεμο –αν και πιστεύω ότι αυτό όντως συνέβη, παρεμπιπτόντως.

Έχετε δει το *Συλλαμβάνοντας τους Φρίντμαν*; Κι αν ναι, βρίσκετε κάποιες ομοιότητες με το δικό σας ντοκιμαντέρ;

Ναι, έχω δει το φιλμ. Παρόλο που δεν το είχα σκεφτεί, πιστεύω ότι έχεις δίκιο σε μεγάλο βαθμό. Στο τέλος του *Συλλαμβάνοντας τους Φρίντμαν* μένει με μια αμφιβολία για το τι συνέβη

τελικά. Είναι κοινή η απόσταση από την αισθητική του τηλεοπτικού ντοκιμαντέρ, που συνοδεύεται από ένα voice-over που μας πληροφορεί για το αντικειμενικό γεγονός.

Πώς φάνηκε στην ίδια την γυναίκα το ντοκιμαντέρ; Εάν το είδε, φυσικά.

Ναι, το είδε, και η γνώμη της με απασχολούσε πολύ. Πήγα στη Βραζιλία τον περασμένο Δεκέμβριο και της έδειξα και τις δύο εκδοχές του φιλμ. Ανησυχούσα για το αν θα καταλάβαινε τον τρόπο που έκανα το ντοκιμαντέρ. Τελικά τα κατάλαβε όλα, μου τηλεφώνησε και μου είπε: «Το λάτρεψα, νιώθω ότι αφηγήθηκες τη δική μου ιστορία αλλά και τη δική σου καθώς δημιουργούσες το φιλμ». Εκ των υστέρων ένιωθε κάποιες ενοχές, επειδή κατηγορήθηκε ότι απολογούνταν εκ μέρους του Μένγκελε και ότι υποστήριζε όσα διαπράχθηκαν. Της είπα ότι δεν θα έπρεπε να νιώθει άσχημα, ότι δεν είναι κακό να ανακαλύπτουμε την ανθρωπίνη διάσταση ακόμη και σε ένα «τέρας».

Η αναγκαιότητα του ομοφυλοφιλικού γάμου

Αν και όχι απόλυτα αισιόδοξος για την διακαίωση στο άμεσο μέλλον –τη νομιμοποίηση των ομοφυλοφιλικών γάμων στις ΗΠΑ – ο Jim de Seve υπήρξε κάθετος (και καλά έκανε) ως προς το αυτονόητο: οι ομοφυλόφιλοι βρίσκονται φυλακισμένοι, και όχι σε ένα... *Κλουβί με τις Τρελές*, όπως συχνά αρεσκόμαστε να νομίζουμε.

Jim De Seve

Γιατί νιώσατε την ανάγκη να γυρίσετε αυτό το ντοκιμαντέρ; Πρέπει να πω ότι αυτό το πρόβλημα με απασχολεί προσωπικά. Ο άντρας μου είναι από την Ινδονησία, συνεπώς αντιμετωπίζει προβλήματα με την πράσινη κάρτα του. Αναρωτιόμουν λοιπόν γιατί κάποια ζευγάρια μπορούν να μείνουν μαζί, ενώ κάποια άλλα όχι. Αυτό επεκτείνεται φυσικά και σε όλα τα υπόλοιπα νομικά δικαιώματα. Άρχισα να μιλάω με αρκετό κόσμο γι αυτό το θέμα, και συνειδητοποίησα ότι πολλοί αγνοούν τις σπουδαίες νομικές

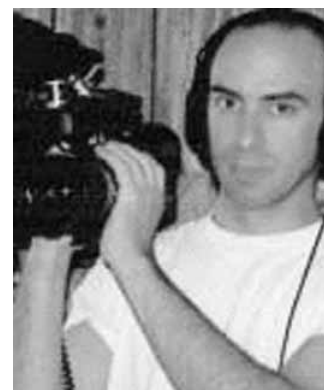
επιπτώσεις του γάμου. Τελικά ένιωσα να με πνίγει αυτό το αίσθημα της φοβερής αδικίας.

Ίσως το πρόβλημα να ανάγεται σε μια βασική αντίθεση: μια μη-συντηρητική μορφή σχέσης διεκδικεί το δικαίωμα σε ένα συντηρητικό θεσμό.

Νομίζω ότι η απάντηση υπάρχει μέσα στο φιλμ, στην ανάλυση ότι ιστορικά δεν υπάρχει μία, ενιαία και αποδεκτή, μορφή γάμου. Δεν πρέπει λοιπόν να βλέπουμε τον γάμο ως συντηρητικό, αλλά ως έναν ευέλικτο θεσμό, που πρέπει να προσαρμόζεται στις απαιτήσεις της κάθε κοινωνίας. Έτσι και τώρα, είναι λογικό να προσαρμοστεί στην αναγκαιότητα του ομοφυλοφιλικού γάμου. Από την άλλη, σας πληροφορώ ότι υπάρχουν πολλά συντηρητικά στοιχεία σε μια ομοφυλοφιλική σχέση, που θα συναντούσε κανείς σ' ένα παντρεμένο ζευγάρι.

Υπάρχει κατά τη γνώμη σας μια βιομηχανία παραγωγής στερεοτύπων, που για διάφορους λόγους επωφελείται από αυτά, βλέποντας όμως την αντίληψη της κοινωνίας για τους ομοφυλόφιλους;

Πιστεύω ότι αυτό συμβαίνει. Δημιουργείται το στερεότυπο του άντρα που έχει υψηλό εισόδημα, ζει μόνος του και καταναλώνει πολύ. Η αλήθεια φυσικά δεν είναι αυτή, όπως είδατε στο ντοκιμαντέρ. Σε διάφορα σημεία των ΗΠΑ υπάρχουν γκέι μπαρ για την εργατική τάξη! Νομίζω επίσης ότι σημαντικό ρόλο παίζει η ε-

πιδειξιομανία κάποιων ομοφυλόφιλων, που αποτελεί ουσιαστικά μηχανισμό άμυνας. Σε κάθε περίπτωση, το σημαντικότερο πρόβλημα είναι τα ΜΜΕ αλλά και η μεγάλη πλειοψηφία των κινηματογραφικών ταινιών. Ένα παράδειγμα είναι το *Κλουβί με τις Τρελές*, το οποίο σε τελική ανάλυση το θεωρώ προσβλητικό. Είναι άλλο πράγμα να γίνει ως inside joke σε ένα φεστιβάλ ομοφυλοφιλικών ταινιών. Ισχύει περίπου το ίδιο με τη λέξη nigger, την οποία οι μαύροι ανταλλάσσουν άνετα μεταξύ

τους, αλλά θα σου ρίξουν μια γροθιά στη μούρη όποιου λευκού την ξεστομίσει! Υπάρχουν επίσης πολλά σόου και τηλεπαιχνίδια.

Ποιες ήταν οι πρώτες αντιδράσεις του ελληνικού κοινού; Καταρχήν, είχε μεγάλο ενδιαφέρον για μένα η προβολή στο ελληνικό κοινό, καθώς απ' ότι γνωρίζω εδώ το θέμα αποτελεί ακόμη μεγαλύτερο ταμπού. Οι Έλληνες, πάντως, έμεναν απαθείς σε σημεία όπου το αμερικάνικο κοινό γελούσε ή ήταν υπερβολικά θορυβώδες, ενώ αντιδρούσαν σε άλλα σημεία. Στο Q&A, ένιωθα ότι κάποιοι άνθρωποι κρατούσαν μια αρκετά αμυντική στάση απέναντι στο φιλμ. Φαινόταν ακόμα και από τη στάση του σώματός τους, όμως τελικά εξέφραζαν τον αρνητισμό τους με μια άσχετη ερώτηση.

Συνεντεύξεις: Κωνσταντίνος Σαμαράς

Τρεις ιστορίες με φόντο τους Ολυμπιακούς Αγώνες

Αγγελική Contis

Χρώματα και μουσική σε μια Αθήνα που το περασμένο καλοκαίρι βρέθηκε για 15 μέρες στο κέντρο του κόσμου. Για όσους το ζήσαμε από μέσα είχε άγχος και κούραση αλλά κυρίως ένα κοινό κρυφό αίσθημα: όλα θα πάνε καλά. Και πήγαν... Στα Ολυμπιακά χρονικά της Αγγελικής Contis βλέπουμε τις ιστορίες τριών ανθρώπων κατά τη διάρκεια των Αγώνων: μιας δημοσιογράφου, ενός εθελοντή Έλληνα της Αμερικής και ενός ποιητή-σανδαλοποιού. Γρήγορες εικόνες με το κατάλληλο μουσικό ύφος σε μια ταινία που τραβάει το βλέμμα από τους αγώνες και στρέφεται στη ζωή της πόλης έξω από τα στάδια.

Κατά την περίοδο των Ολυμπιακών Αγώνων όλοι κυκλοφορούσαν με μια κάμερα στο χέρι. Τι αποτύπωσε η δική σου; Βασικά πλησίαζαν οι Αγώνες και εγώ προετοιμαζόμουν να πάρω διαπίστευση σαν όλους τους δημοσιογράφους. Δεν τα κατάφερα όμως και έτσι αποφάσισα να δείξω τη ζωή στην πόλη, μια όψη που δεν καλύπτουν οι άλλοι. Τα κανάλια δείχνουν πάντα τα αθλήματα και τα σκάνδαλα.

Γιατί ξεχώρισες συγκεκριμένα αυτούς τους τρεις ανθρώπους; Επέλεξα τον πατέρα μου γιατί ήταν εθελοντής, είχε άμεση σχέση με τους Αγώνες και δεν ήταν δύσκολο να τον βάλω στην ταινία. Η Αλεξία είναι πολύ καλή μου φίλη και ξεκίνησε εκείνη την περίοδο στο ραδιοφωνικό σταθμό καλύπτοντας όλα τα μεγάλα γεγονότα των Αγώνων. Ήταν ένας καλός τρόπος να δείξω τους δημοσιογράφους. Άλλωστε νομίζω πως κάποια στιγμή οι δημοσιογράφοι ήταν περισσότεροι και από τους τουρίστες! Για το τρίτο πρό-

σωπο έψαχνα απλά έναν κανονικό-αυθεντικό Αθηναίο και βρήκα τον ποιητή, αν και ανακάλυψα τελικά ότι ήταν πιο πολύ celebrity.

Χρειάστηκε να κάνεις από πριν κάποια έρευνα;

Όχι, γιατί δεν ήταν η έρευνα τόσο σημαντική όσο η σχέση μου με τους ανθρώπους. Πιο δύσκολη ήταν η σχέση μου με τον ποιητή γιατί δεν τον γνώριζα από πριν και θα έλεγα ότι βρήκα έναν τοίχο μπροστά μου γιατί είναι διάσημος, λέει πάντα τις ίδιες ιστορίες και ξέρει να χειρίζεται τα μέσα. Έτσι το θέμα εκεί ήταν πώς να βρούμε κάτι αυθεντικό και όχι κάτι που λέει κάθε φορά. Από τη στιγμή που μπήκα στο μαγαζί του διαπίστωση πως ήταν πολύ θερμοί και οι άνθρωποι του μαγαζιού και οι πελάτες. Γενικά υπάρχει μια ζεστασιά. Θα έλεγα ότι ίσως αυτός είναι ένας τρόπος για να φωνάζει ο άλλος πιο εύκολα αλλά εγώ δεν το νιώθω έτσι.

Υπάρχει κάτι που σου έκανε ιδιαίτερη εντύπωση από αυτήν την εμπειρία;

Γενικά οι Αθηναίοι θέλουν να μιλήσουν και να εκφραστούν. Απλά ήταν περίεργο με τους Αγώνες γιατί με ρωτούσαν αν είμαι υπέρ ή κατά. Εγώ δεν ήμουν ούτε το ένα ούτε το άλλο, αν και έβλεπα και τις δύο απόψεις. Το θέμα μου δεν ήταν αν έπρεπε ή όχι να γίνουν οι Αγώνες αλλά πιο πολύ τι γίνεται σ' αυτήν τη φάση ή μάλλον τι επρόκειτο να γίνει γιατί ακόμα δεν ξέραμε αν θα είχαν επιτυχία οι Αγώνες. Μέσα στην ταινία δεν βλέπουμε να γίνονται φανταστικά πράγματα γιατί ακόμα και οι ίδιοι οι Αγώνες ήταν κανονικοί, ήρεμοι. Ίσως η ζωή ήταν υπερβολικά ομαλή. Αυτό που έμαθα από την ταινία, σε σχέση με τα πρόσωπα, είναι το πόσο σημαντικό είναι από την αρχή να έχεις συμφωνήσει με τον άλλον ότι θα γράψεις όλη τη ζωή του και στο σπίτι και στο δρόμο. Αν ξανακάνω κάτι τέτοιο θα έχω συμφωνήσει από πριν ότι

όλα επιτρέπονται. Ειδικά όταν έχεις μια καλή σχέση με κάποιον δεν μπορείς να επιμένεις και να δείξεις κάτι που δεν θέλει.

Τελικά τι γεύση μας έμεινε από αυτήν την ιστορία;

Αυτό προσπαθούμε να δείξουμε στην τελευταία σκηνή. Θέλαμε να δείξουμε τι έμεινε από τους Αγώνες αλλά όχι στον οικονομικό τομέα. Ψάξαμε στην πόλη τους τελευταίους μήνες και ευτυχώς βρήκαμε κάποιες πινακίδες και τους κύκλους στην ασφάλτο. Μετά το τέλος των Αγώνων υπήρχε μια μελαγχολία γιατί οι μέρες είχαν περάσει γρήγορα, δεν κερδίσαμε όσα θέλαμε οικονομικά αν και δεν ξέρουμε ακόμα τι έχει μείνει. Οι

ήρωες γυρνάνε και πάλι στη ζωή τους. Αυτό που μ' άρεσε περισσότερο ήταν κάποιες πολύ σημαντικές στιγμές στα αθλήματα, όπως για παράδειγμα ο μαραθώνιος. Αυτό που δε μ' άρεσε ήταν η υπερβολική ησυχία και προσοχή που δεν συνηθίζεται στην Αθήνα. Από τη μια χαϊρόμουν που όλα πήγαιναν ομαλά και από την άλλη ένιωθα ότι όλα ήταν πολύ μετρημένα, σαν κάτι που ήρθε από έξω και μας έβαλε μέσα σε ένα κουτί. Αυτή η εικόνα δεν μου φάνηκε φυσική.

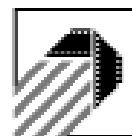
Πώς αντιμετώπισαν την κάμερα τα πρόσωπα της ταινίας;

Ο καθένας με διαφορετικό τρόπο. Η Αλεξία ας πούμε είναι και τραγουδίστρια και δημοσιογράφος και της αρέσει να κάνει θέατρο, γενικά έτσι είναι και με τους φίλους της. Όσο για τον πατέρα μου, μου έδινε την αίσθηση ότι δεν καταλάβαινε καν ότι τον τραβάω γιατί έχει συνηθίσει να με βλέπει με την κάμερα στο χέρι. Ο ποιητής από την άλλη μεριά, είναι συνηθισμένος στις κάμερες και χάρηκα πολύ που έγραψε το ποίημα στο τέλος γιατί αυτή είναι η βασική του ασχολία και όχι ότι φτιάχνει σανδάλια. Θα μπορούσαμε να έχουμε τελειώσει αρνητικά εκεί που λένε όλοι το λογικό, ότι δηλαδή τώρα πρέπει να πληρώσουμε. Φυσικά αυτό δεν είναι ψέμα, δεν θέλω να το κρύψω. Ο ποιητής όμως επιμένει στην ιδέα ότι μπορεί η Ελλάδα να προσφέρει. Και θέλαμε να είναι αισιόδοξη η ματιά. Άλλωστε και η μουσική του Jez έδωσε νομίζω την ψυχή και το βάθος στην ταινία. Χωρίς αυτήν δεν θα προχωρούσε η εικόνα.

ΕΙΜΑΣΤΕ
ΕΛΛΗΝΟΚΕΝΤΡΙΚΟΙ!

Το «κέντρο» στηρίζει την ελληνική ταινία

ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΠΟΛΙΤΙΣΜΟΥ

ΕΛΛΗΝΙΚΟ ΚΕΝΤΡΟ ΚΙΝΗΜΑΤΟΓΡΑΦΟΥ

Πανεπιστημίου 10, 106 71 Αθήνα | τ.λ. 210 3678500 | fax 210 3648269

e-mail: info@gfc.gr www.gfc.gr

Θέαμα γύρω-γύρω από το θάνατο

Ένα ντοκιμαντέρ μικρού μήκους για ένα θέαμα μιας άλλης εποχής, όταν ακόμα οι ακροβάτες συγκινούσαν τις μάζες βάζοντας σε κίνδυνο τη ζωή τους. Στον *Γύρο του θανάτου* βλέπουμε τους τελευταίους ρομαντικούς ακροβάτες αυτού του θεάματος που σχεδόν έσβησε στο πέρασμα του χρόνου.

Θόδωρος Καλέσης

Ποιο είναι το θέμα της ταινίας;

Η ταινία είναι για τον γύρο του θανάτου, ένα θέαμα που υπάρχει ακόμα και στις μέρες μας αλλά κυρίως ήταν θέαμα στα πανηγύρια των περασμένων δεκαετιών. Ήταν το υπερθέαμα, όπως το θυμάμαι εγώ από τα παιδικά μου χρόνια. Η ταινία δεν αφορά αποκλειστικά και μόνο το γύρο του θανάτου. Δεν με ενδιαφέρει να τον αναλύσω αλλά τον εντάσσω σε ολόκληρο το πανηγύρι. Ξεκινάω μέσα από μια κατάσταση εμποροπανηγύρης και καταλήγω στο γύρο του θανάτου.

Επικεντρώνεσαι ειδικότερα σε κάποια πρόσωπα;

Ξεκινάω από το πώς στήνεται ένα πανηγύρι δίνοντας την αίθηση αυτής της ομαδικότητας των ανθρώπων που ζουν στα πανηγύρια και μέσα σ' αυτήν την κατάσταση μιλάω για τον γύρο του θανάτου. Θέλω να πω, δηλαδή, ότι η δομή της ταινίας είναι μια εντύπωση από αυτό που συμβαίνει. Δεν είναι ένα ντοκιμαντέρ που απαντάει σε ερωτήματα ούτε διεισδύει ιστορικά ή πρωτοποριακά. Είναι ένα πέρασμα, μια γεύση από το πανηγύρι αλλά και από το γύρο του θανάτου. Μια γεύση ουσιαστικά από την Ελλάδα που αρχίζει και φεύγει.

Τι σου κέντρισε το ενδιαφέρον σ' αυτό το θέμα;

Βασικά είναι οι παιδικές εμπειρίες και τα βιώματα από τα πανηγύρια. Και φυσικά το γεγονός ότι υπάρχουν στις μέρες μας άνθρωποι που ρισκάρουν τη ζωή τους για να δώσουν πέντε λε-

πτά θέαμα, πράγμα που είναι σπάνιο.

Γιατί το κάνουν αυτό;

Όταν τους ρωτάς σου λένε απλά "αυτό είναι η δουλειά μου". Για εμάς τώρα ως θεατές μπορεί να μας δημιουργεί μια ολόκληρη μυθολογία. Αυτοί οι άνθρωποι μπροστά στα μάτια σου, την ώρα που τους βλέπεις, κάνουν το νούμερο φτάνοντας τη ζωή τους στα άκρα. Είναι κάτι που σπανίζει στις μέρες μας. Αυτό έχει μια πολύ καλή επίδραση στον κόσμο. Υπάρχει μεγάλος ενθουσιασμός σε όλες τις παραστάσεις και έχω δει πάρα πολλές εξαιτίας των γυρισμάτων!

Δεν είναι σκληρό ως θέαμα;

Υπάρχουν πιο σκληρά πράγματα που φτάνουν τον άνθρωπο στα άκρα, με την έννοια ότι κινδυνεύει η ζωή του. Είναι νομίζω μια αρχέγονη ανάγκη του ανθρώπου. Το θέαμα ταυτίζεται με το θάνατο. Πρέπει κάτι να προσφέρεις στο βωμό του θεάματος για να δώσεις στον άλλον μια συγκίνηση. Έτσι είναι δομημένο το θέαμα στην ψυχολογία του ανθρώπου.

Γιατί να πάει ο θεατής να το δει;

Για να χειροκροτήσει έναν άνθρωπο που καταφέρνει να ξεπεράσει τα όριά του. Φυσικά κανένας δεν σκέφτεται το θάνατο, ούτε ο θεατής ούτε ο ακροβάτης. Είναι ένα πάρε δώσε σε χειροκρότημα και σε θέαμα το οποίο συμβαίνει εκείνη τη στιγμή και αφού φύγεις σκέφτεσαι πόσο επικίνδυνο ή πόσο βάρβαρο

είναι. Αν μιλήσουμε για τη βαρβαρότητα, αυτή υπάρχει στην καθημερινότητά μας σε όλα τα θεάματα, όπως για παράδειγμα στον κινηματογράφο. Για τον ακροβάτη, όμως, είναι κάτι φυσιολογικό. Ο άνθρωπος αυτός, που καταφέρνει να εκμεταλλευτεί τη φυγόκεντρη δύναμη για να ισορροπήσει στα τοιχώματα ενός βαρελιού, είναι σαν μια ηθοποιό που ταυτίζεται με ένα ρόλο και φτάνει στα όρια να χάσει την ταυτότητα της. Όλοι ρισκάρουμε, όλοι πατάμε σε κάποιες περίεργες ισορροπίες για να καταφέρουμε να ξεπεράσουμε τα όριά μας. Ο θεατής δεν σκέφτεται το θάνατο αν και φοβάται λιγάκι από το θόρυβο των μηχανών, αλλά εκείνη τη στιγμή κάνει μια υπέρβαση. Υπάρχει όμως και μια κρυφή επιθυμία μέσα του να δει τον ακροβάτη να πέφτει.

Τι σήμαινε το θέαμα αυτό την εποχή της ακμής του;

Ήταν εποχή που το θέαμα ήταν πιο άμεσο, δεν ήταν όπως σήμερα που ουσιαστικά είναι ψηφιακό, ασφαλές. Έσβησε με τα χρόνια γιατί κατ' αρχήν δεν υπάρχουν ακροβάτες να το κάνουν. Και αυτά τα παιδιά που το κάνουν σήμερα είναι ήρωες. Είναι ρομαντικοί, μπροσέμηδες που καταφέρνουν να πάνε κόντρα σε μια εποχή. Είναι σπάνιο να κάνεις σήμερα αυτό που θέλεις.

Από που ξεκίνησε αυτό το θέαμα;

Απ' ότι λένε από την Ιταλία αν και γενικότερα υπάρχει στη Μεσόγειο. Στην Ευρώπη απ' ότι έμαθα υπάρχει στην Αγγλία. Επίσης και στην Αμερική αλλά πιο πολύ με σπονσοράρισμα και με πιο ασφαλή τρόπο. Οι δικοί μας εδώ είναι λίγο τρελοί, δηλαδή ξεπερνάνε πιο πολύ αυτά τα όρια. Στο εξωτερικό κάνουν το θέαμα αλλά στην ουσία διαφημίζουν μια φίρμα. Εδώ είναι πλέον μια γλυκιά ανάμνηση, είναι κάτι που έχει μείνει στις μνήμες και εκπροσωπεί μια γλυκιά Ελλάδα που αρχίζει και σβήνει.

Τι αίσθηση σου έμεινε από την επαφή σου με αυτούς τους ανθρώπους;

Κυρίως ένιωσα θαυμασμό γι' αυτούς. Όταν ο άλλος σου προσφέρει αυτό το θέαμα με την ίδια του τη ζωή, σου κάνει ένα δώρο, σου δίνει μια συγκίνηση. Έζησα μαζί τους, μάλιστα μπήκα μέσα στο γύρο του θανάτου που γι' αυτούς είναι μια "εκκλησία", δεν μπαίνει όποιος να 'ναι μέσα. Ήταν λίγο δύσκολο στην αρχή αλλά μετά όλα πήγαν καλά.

Για έναν υπέροχο δάσκαλο

Το χωριό Πατσιδερσ του Ηρακλείου έχει την εξής ιδιαιτερότητα: όλοι οι μαθητές του, εκτός από έναν, είναι Αλβανοί. Ο Άλλος είναι ο Έλληνας. Συμβαίνει όμως και κάτι άλλο, σ' αυτό το μονοθέσιο σχολείο, εξίσου ιδιαίτερο: η αφοσίωση του δασκάλου και του παπά του χωριού στην καλλιέργεια της αρμονικής και δημιουργικής συνύπαρξης των λαών και της ισότιμης αντιμετώπισης των μεταναστών. Η περίεργη αυτή σύνθεση της σχολικής τάξης γίνεται η αφορμή για μια ταινία που προσεγγίζει θετικά ένα σύγχρονο κοινωνικό πρόβλημα.

Λουκία Ρικάκη

Πώς αποφάσισες να καταγράψεις αυτήν την ιστορία;

Κατ' αρχήν πήγα εκεί από δημοσιογραφικό ενδιαφέρον γιατί διάβασα μια έρευνα του υπουργείου Παιδείας που εντόπιζε το συγκεκριμένο σχολείο με αυτή τη σύνθεση σαν περίεργο παράδειγμα μονοθέσιου. Πήγα εκεί με αφορμή αυτήν την είδηση αλλά τελικά συνάντησα έναν δάσκαλο που κάνει εξαιρετική δουλειά. Αν δεν υπήρχε αυτό το οποίο γίνεται στο σχολείο δεν θα υπήρχε η ταινία, θα υπήρχε απλά ένα ρεπορτάζ. Επί δύο χρόνια πήγαινα στην Κρήτη μια φορά το μήνα, στη διάρκεια της σχολικής περιόδου και έτσι μπόρεσα να καταγράψω όλη την εξέλιξη της δουλειάς. Στην ταινία καταγράφονται όλες οι εποχές αλλά και οι σχέσεις που διαμορφώνονται μέσα σ' αυτό το διάστημα.

Τελικά τι συμβαίνει σ' αυτό το χωριό; Τι συνάντησες εκεί;
Το ιδιαίτερο που έχει είναι ότι υπάρχει ένας δάσκαλος που ασχολείται καθ' όλη τη διάρκεια της ημέρας και όχι μόνο στο μάθημα, με το να διδάξει σε αυτά τα παιδιά βασικές έννοιες του ανθρωπισμού και της συνύπαρξης, πράγματα που δεν πι-

στεύω ότι διδάσκονται στην παραδοσιακή εκπαίδευση. Το ότι είναι μονοθέσιο βοηθάει στο να αναπτύσσονται σχέσεις με τα παιδιά και το δάσκαλο. Αυτό για μένα έχει μια μοναδικότητα, μια τρυφερότητα και μια ουσία. Είναι

ο τρόπος που τους βγάζει περίπατο στη φύση, ο τρόπος που τους διδάσκει για την ιστορία του χωριού, τα πάντα. Δεν το λέω ρομαντικά. Πραγματικά αισθανόμουν ότι κάθε στιγμή έχει ουσία και ένιωθα κι εγώ ότι θα ήθελα να ξαναπάω σχολείο.

Γιατί γίνεται πόλεμος στον δάσκαλο;

Ο δάσκαλος βάζει τους Αλβανούς και κάνουν μάθημα στα Ελληνικά για την αλβανική ιστορία ή τους ζητάει να πουν μερικά πράγματα στα αλβανικά. Δηλαδή εντάξει, μαθαίνουν τα Αλβανικά όλα τα ελληνικά, να μη μάθουμε κι εμείς μια συνταγή, για παράδειγμα, από την Αλβανία; Όλα αυτά όμως η κοινωνία δεν τα δέχεται. Ουσιαστικά δεν υπήρξε ποτέ άμεσα μια κόντρα αλλά μόνο έμμεσα.

Τι σου έκανε εντύπωση από την επαφή με τις οικογένειες των μεταναστών;

Αυτό που μου έκανε πραγματικά μεγάλη εντύπωση είναι το γεγονός ότι οι μετανάστες που έρχονται εδώ βαφτίζονται χριστιανοί και ταυτόχρονα αλλάζουν το όνομά τους. Τι να πούμε σ' αυτήν την περίπτωση για την παιδική ψυχολογία ή για την κρίση ταυτότητας; Κάνουν τα πάντα για να ενταχθούν. Η αλήθεια είναι ότι οι περισσότεροι Αλβανοί είναι άθεοι και ένα πολύ ενδιαφέρον κομμάτι είναι πώς ανακαλύπτουν τη θρησκεία. Για μερικούς είναι αποκαλυπτικό και λειτουργεί θετικά. Είναι φοβερό πως για την προσαρμογή σου στην κοινωνία είσαι διατεθειμένος να αλλάξεις το όνομά σου ή και τη θρησκεία σου

γιατί βρίσκεσαι σε ένα τέτοιο σημείο απελπισίας που δεν έχεις τίποτα να χάσεις. Το να αποποιηθεί κανείς την ταυτότητά του σε εμάς μπορεί να φαντάζει πολύ περίεργο.

Η κοινωνία πώς έχει δεχτεί τα παιδιά;

Οι περισσότεροι με συμπάθεια. Το παράδοξο που συμβαίνει είναι ότι ο πατέρας του μοναδικού Έλληνα έχει μια στάση αρκετά ρατσιστική, γεγονός τελείως αντιφατικό. Όταν τον ρωτάς γιατί στέλνει το παιδί του σ' αυτό το σχολείο, ενώ άλλοι γονείς το αποφεύγουν, απαντάει ότι απλά αγαπάει πολύ το χωριό του και δεν θέλει να κλείσει το σχολείο. Γενικά, σε όλο αυτό το θέμα, διαπίστωση πως δεν υπάρχει άσπρο και μαύρο. Κάποιοι χαρακτήρες είναι όντως πολύ αντιφατικοί. Ο παπάς, για παράδειγμα, που έχει κάνει τόσο μεγάλο έργο, όταν φτάνει η ώρα της παρέλασης λέει όχι, δεν θα σηκώσει ο Αλβανός τη σημαία. Πως είναι δυνατόν ένας ανθρωπιστής, που αγαπάει τόσο τα παιδιά, που τους έμαθε ελληνικά, να αντιδράει έτσι; Και ο ίδιος λέει ότι απλά δεν μπορεί να το εξηγήσει. Πρόκειται για ένα καινούργιο φαινόμενο στην ελληνική κοινωνία. Ενώ υπήρξαμε μετανάστες φαίνεται πως έχουμε χάσει τη μνήμη μας. Τώρα που γινόμαστε χώρα υποδοχής πρέπει να μάθουμε πώς πρέπει να φερθούμε.

Η ταινία περιγράφει μια όχι και τόσο συχνή θετική πλευρά του θέματος.

Συνήθως μιλάμε για τη μετανάστευση και τις συγκρούσεις που προκύπτουν από αυτή. Εγώ ήθελα να δείξω κάτι θετικό και να πω ότι υπάρχει και ένας τρόπος συνύπαρξης. Η πλάκα είναι ότι είχα φέρει πέρσι το project στο Pitching Forum του EDN και μου έκαναν φοβερή επίθεση οι ξένοι λέγοντας ότι δεν τους ενδιαφέρει μια θετική ιστορία γιατί χωρίς σύγκρουση ο θεατής θα βαρεθεί. Δεν αμφισβητώ την ικανότητά τους αλλά ορισμένες φορές και αυτοί δεν μπορούν να δουν καθαρά. Είναι φυσικό γιατί η τηλεόραση είναι παγιωμένη στο ότι πρέπει να προβάλει αίμα. Η ταινία έχει ένα μήνυμα και μια πολύ δυνατή συγκίνηση. Ο δάσκαλος κάνει ένα έργο ζωής, σχεδόν ιεροστολικό, ενώ θα μπορούσε να είναι ένας φιλόδοξος άνθρωπος που κυνηγάει χρήμα και δόξα. Εμένα αυτό με γεμίζει τρομερή αισιοδοξία. Θέλω να υποκλιθώ σ' αυτόν τον άνθρωπο και πιστεύω πως εμείς, ως κινηματογραφιστές, οφείλουμε πέρα από το να καταδεικνύουμε τα κακώς κείμενα να δείχνουμε και την ομορφιά.

Συνεντεύξεις: Όλγα Κοζάνη

7th THESSALONIKI DOCFEST: THE PAST SIX DAYS

The week in review

It's been busy. We visited the homes of roadside prostitutes in India, were locked inside a jolly Bulgarian asylum, picked through fish graveyards in Tanzania and swam with Paralympians across the Aegean. Here's a look at other Thessaloniki adventures.

Where are you from?

"My concern with immigration is not a fetish," explained Constantinos Giannaris, the feature film director who's inherited generations of immigration stories in his family. He was one of a panel of speakers talking about immigration and human rights (both festival topics this year) on April 5. Daniel Esdras of the International Organization for Immigration put the Greek situation into a global perspective, pointing to immigration as an increasing trend. He noted that the lack of education on the topic in Greek schools means activists like himself "feel like firefighters."

Albanian-born director Bujar Alimani explained that he's had excellent personal relations with Greeks, from mountainside grannies helping him escape the police to theatre colleagues. Yet obtaining legal paperwork was a real ordeal. Greek Forum of Immigrants president Moavia Ahmet gave a good sense of how immigration activism can change a person. He calls racism a "top-down" phenomenon. Ahmet explained that a teenager will sometimes taunt a foreigner, simply because they know that no one will stop them. "Immigration tests democratic structures," he added. In the talk, Greek Council for Refugees representative Spyro Kouloheris also emphasized the importance of legal improvements for asylum-seekers.

United Nations representative Karen Farkas signaled a call for a change of attitudes towards refugees. Professor Eftihia Voutira underlined the importance of a "right to movement", while Aliko Giotopoulou Maragopoulou (Human Rights Foundation) highlighted the key role documentaries can play in it all.

Where do you stand?

The festival turned its thoughts to our Italian neighbors on Wednesday, with a screening of "Citizen Berlusconi" and a discussion with its producer Stefano Tealdi. Berlusconi's party's failure at recent regional elections offered a backdrop as Tealdi chatted about the leader's mass media empire and the difficult work of raising money for and showing such a political film. PBS (the US' Public Broadcasting Service) came to the rescue by financing 50% of the film. It's been shown throughout the world and distributed on DVD in Italy. Tealdi indicated that there were limits to how broadly it could be shown in festivals at home. The film was inspired by the idea of making a film about Mr. Berlusconi's blacklist of journalists. The event was attended by the 30 or so participants of the European Documentary Network's pitching session, which began yesterday with lots of hellos, applause and discussion of documentaries-to-be.

What's a documentary life?

Pirjo Honkasalo explained, at yesterday's press conference, that at some point – after studying cinematography and working on feature films – she realized that she was becoming a real businessperson. The joy of filmmaking had left her. Then, after some soul-searching and hitchhiking she found herself explaining to a Swedish producer at a train station that she was going to make a documentary about nuns in Estonia. Her lucky financing streak had begun. It was back to the monastery and time to pick up the camera again. In making 1991 film "Mysterion", she was inspired in part by the fact that the nuns in the then-Soviet Union, "illegal" monastery had

Silvia Holzinger

Sergio Oksman

Pirjo Honkasalo

Graziella Kanellou

made a truly unique choice about how to live. They had a completely different sense of time, in lives that spiraled around the cycle of religious holidays. "I regained the joy of filmmaking" in making the film, Honkasalo told Thessaloniki. Yet she still makes the switch back to fiction to strike a balance sometimes. "A documentary director has to be extremely humble," she explained. "You can't demand [things] of people. You only get what you are worth. They don't open up if you don't." Sometimes, Honkasalo said she gets "tired of being humble" and returns to the job of paying actors and giving orders - i.e., fiction. The Finnish director referred to documentaries as a "strange form of art" and a very educational "way of life". Honkasalo has managed to make most of her work on film (with 600 kilos of equipment always in tow). She was trained in economizing film and emphasizing "precision" during filming.

Honkasalo says it's paramount to be focused on the main idea and vision while shooting. Making award-winning film "Atman" was an adventure from beginning to end (and beyond). While researching the project, its main subject came up to her and asked her to take a photo. It would take a trip through India with his photo to find him again. Then, there was trouble with the German producer, who made unreasonable demands (including a horrible voice-over and dubbing). Most tragic, however, is that the film's hero was murdered after building a home with his share of festival prize winnings. "When you make films about ordinary people, you almost always change their social position," the director cautioned. "Documentary filmmaking is not a profession that you learn when you learn the technique or language of film," she added. "It depends on an understanding of life and it only comes with life." Young filmmakers must "have the courage to live it."

What's your opinion?

If you think that your film speaks for itself, you have another thing coming. Directors at the festival were routinely tortured with presentations, Q & A's and stress-inducing press conferences.

Graziella Kanellou, maker of Greek indie rock film "The Approaching of the Hour" was grilled by the audience mercilessly after playing to an enthusiastic crowd.

At Yorgos Kolozis' press conference, he scolded the moderator, encouraged young directors to stand up for their festival rights and challenged us to see Greek films like his shadow puppets-filled "Katsandonis' Leap and Uncle Lambros".

Gerassimos Rigas said of his first film "Habits" that he "didn't care if 50 people saw it," adding, "I enjoyed the process of filming and making it. In our country, these efforts are lost." Director Menios Ditsas told the festival about the importance of earning the trust of his Roma (gypsy) subjects in "Unplanned".

Thessaloniki's Thodoros Kalesis spoke of reviving Middle Age daredevil romance in "The Wall of Death".

Danger also laced Pavlos Tsiandos' climbing film "Cho Oyu", which involved the loss of a member of the expedition.

Meanwhile the co-director of "92sq.m. Russia", Andrea Schramm, said that the women living in cramped quarters in her film asked the Thessaloniki audience to "pray for them" to find their own flats.

Joakim Demmer ("Tarifa Traffic") spoke of unbearable "nameless graves" of illegal immigrants, while Eyal Avenri ("Little Peace of Mine") discussed bringing together Israeli and Palestinian children.

Liz Mermin talked about "The Beauty Academy of Kabul", in which American hairdressers share their art with Afghan women. It was inevitable the film be drawn into politics.

Sergio Oksman showed off the best reverse-psychology technique yet of a director at the festival. He said: "Don't see it. It's a bad film," about his "The Beautician", which profiles a family friend who survived Auschwitz. Of course, we ran to see it, and were impressed with his clever use of out-takes.

7th THESSALONIKI DOCFEST: WHAT COMES NEXT

What's up, Doc?

Either you've been here all week, and the films are starting to merge with the excellent Thessaloniki food into one big paella - or you've eagerly stepped off the Intercity Express train ready to journey into new worlds. In either case, here's a look at what's ahead.

Honkasalo hoorah

Tonight (April 7) at 8.30, the festival honours Finnish director Pirjo Honkasalo with a special awards ceremony at the Pavlos Zannas theatre. There are four of her works in this year's festival. Festival-goers already took in the first two works of her 1991-1996 trilogy on Sacred and Evil, "Mysterion" (about a convent in Estonia) and "Tanjuska and the Seven Devils" (about a 12-year-old accused of being possessed in Estonia). "Atman", an Indian pilgrimage on the Ganges, plays April 8 and 9. After tonight's ceremony, there will be a screening of Honkasalo's 2004 production "The 3 Rooms of Melancholia", about the lasting impact of war on the children of Chechnya. Today at noon too, the director will hold a masterclass at the Stavros Tornes cinema, discussing her craft and filmmaking mission. On Friday at 11 am, the focus on Finland continues with a presentation of YLE- i.e., the Finnish Broadcasting Company. YLE was given an award this year by the European Documentary Network for its work on personal, human documentaries. You can find out more about YLE from Thessaloniki representatives Leena Pasanen, Erkki Astala and Marianne Nasinlinna.

Focus on Pierre

Perrault, that is. Nine of the Canadian director's films, about whales, the Quebecois, ships, nationalism, caribou, hunting rituals and migration were featured in this year's festival. Today's your last chance to catch his work at the festival, with "The Shimmering Beast" (2.30pm, about two outsiders' impact on a group of hunters) and "Wake up, Mes Bons Amis" (5pm today, Perrault's complex snapshot of 1970 Quebec nationalism).

Local cuisine

Here's a look at what local filmmakers have cooked up:
• **GREEK MENU, APRIL 7** - Today's local premieres are abundant. They include Christos Karakasis' exploration of space and time, "The Excursion: Ioannina", Katerina Patroni's "The Painting" (a Greek/Finnish venture about mud and leaf collector Kimmo), Kalliopi Legaki's "Elias Petropoulos: A World Underground" (on one of Greece's most sacrilegious and admired rebels), Irina Vosgerau's film-within-a-film "Through Their Own Eyes" and Stelios Haralambopoulos' filmmaker profile "The History of My Time: Manos Zacharias 1968". There's also Aneta Papatasiou's timely "After the Tsunami: Sumatra" and Dimitris Gouziotis' island profile "The Madonna of Tinos". Yorgos Zervas presents drug-rehabilitation tale "Now I Can Dream". There are two Albanian-immigrant-related

stories, Chryssa Tzelepi's "It's a Sad Story" and Lukia Rikaki's "The Other". Meanwhile Yorgos Botsos offers a look at amateur musicians, "Musical Communion", and Chronis Pehlivanidis presents the first of two African-music docs, "Musicians of the World: Mali". Maria Leonida presents "Adriana in Athens", a look at a teenager who comes to Athens to study, while Elias Yannakakis profiles cinematographer Walter Lassally in "Walter the Greek". Prominent journalist Stelios Kouloglou presents "Whistleblowers", the story of those who dare speak out on everything from Vietnam to 9/11. Thodoros Kalesis offers a look at a weird, circular sport in "The Wall of Death", while Menios Ditsas presents "Unplanned", about the Roma people.

• **GREEK MENU, APRIL 8** - Catch Amalia Zepou's take on national image-building during Olympic preparations, "Athens Through the Hoops", then Lefteris Haronitis' "Olympic Champions of Crete". Local portraits include Nikos Theodosiou's "Villy" and Stella Theodoraki's "Like a Dream of Dawn", about her uncle, Emmanouil Kriaras, a pioneer in the use of non-formal (demotic) Greek. Loukas Kuhtin presents Thessaloniki environmental

activism tale "Why Worry?" while Theodoros Marangos offers a philosophical sheep-man tale entitled "Black Baah". German/Greek production "Leipzig, Liberty" by Constantinos Goutos presents 56 unauthorised shots of the city. Spyros Taraviras profiles Hollywood screenwriter A.I. Bezzeridis in "Buzz".

• **GREEK MENU, APRIL 9** - Nikos Alevras' "The Yearning of Troy Helen: War or Love?" debuts. It examines history through Helen's eyes.

• **GREEK MENU, APRIL 10** - Mihalis Sifakis looks at Cretan educational initiatives in "Creating Knowledge".

Hot films

The festival's focus on Human Rights continues with films like children's rights-focused "Living Rights: Roy, Yoshi, Toti and Lena" and Iraq tale "Pulled from the Rubble". Some environmentally-minded films from the Habitat selection are for the birds: "Crow" and "Birdpeople" (a behind-the-scenes look at stunning "Winged Migration"). This year's look at Ethnographic Cinema continues with the likes of "Bride Kidnapping in Kyrgyzstan". The festival's remembrance of Auschwitz draws to a close with films including "Imaginary Witness: Hollywood and the Holocaust", about Hollywood's

response to Nazism. The episodes continue to roll of Jean-Xavier de Lestrade's "The Staircase", with its chilling exploration of an American woman's death and her husband's arrest. Among the many Views of the World offered by the festival, before it wraps up are "The Other Side of Burka" by Mehrdad Oskouei of Iran. Don't forget to catch Dawid Leszek's "A Bar at Victoria Station" (about two Polish men's London dream) and Berke Bas' "In Transit", about three families crossing paths in immigration hub Istanbul. These are

just a few of the films in this year's Immigration focus. Talked-about films hitting Thessaloniki via the festival include "My Architect" by Nathaniel Kahn and porn social analysis "Inside Deep Throat".

Happy EDN-ing

A few months ago an email went out inviting everyone to submit proposals for "Docs in Thessaloniki" European Documentary Network pitching session. Now the hour has arrived for this Thessaloniki Documentary Festival tradition again. Twenty-three projects selected from Greece, the Balkans and beyond are going to be presented to a knowledgeable group of commissioning editors and TV professionals. I'm intrigued by several titles for the works-in-progress listed in the catalogue: Greek-American "Eat Up!"; Ukrainian "We Won't Be Scared Shitless!" and Italian "Jesus is Coming Back to Colombia". Participants are being paired up and coached by a handful of tutors, with their presentations slated for the April 9 and 10. Happy pitching!

Innovative Doc Market

Myrto (Rigopoulou, that is) did it again. The outgoing festival staffer and Doc Market queen has filled the City Hotel video screening room with eager buyers since April 4. This year there were several innovations - including a row of DVD players and two non-smoking (chuckle, chuckle) rows. I liked that this year, some buyers caught Myrto's friendly attitude and were approaching directors to offer kind feedback. It continues through the 8th.

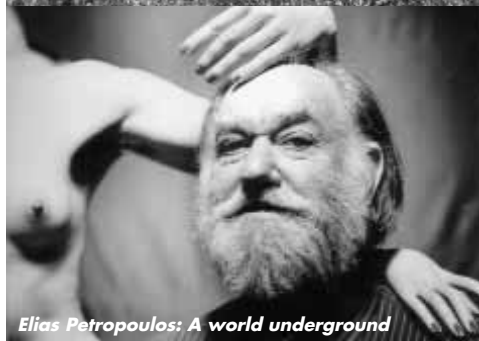
Do-Kudo-mentaries

There should be an award for the filmmaker who cares the least about how many prizes they win or how many seats they fill. And another prize for the woman at the cinema exists who persuades the most people to vote for the audience awards. Instead, the festival is giving four audience awards this year, one for the best Greek and one for the best non-Greek film over 45 minutes and under 45 minutes. Even if the Greek directors are visibly mourning the decrease in the number of prizes (and prize money), these - plus the prizes of the hard-working Fipresci (International Federation of Film Critics) jury- will be dispensed at the Awards Ceremony on April 10, at 9pm in the lush Olympion. The audience favorite with the most points will be screened after the awards ceremony. What is a documentary festival without a cramped, smoky, flirtatious closing party? This awaits you Sunday night at Sante bar (3 Kapodistriou st). 11pmish.

Angelike Contis

The Shimmering Beast

Elias Petropoulos: A world underground

Olympic champions of Crete

Birdpeople

The Staircase

My Architect

ΜΙΑ ΔΙΑΛΕΞΗ ΓΙΑ ΤΟΝ ΠΟΛΙΤΙΚΟ ΚΙΝΗΜΑΤΟΓΡΑΦΟ

Στην κατάμεστη αίθουσα ΣΤΑΥΡΟΣ ΤΟΡΝΕΣ (Προβλήτα 1, Λιμάνι), πραγματοποιήθηκε την Τετάρτη 6 Απριλίου και ώρα 12.00 στο πλαίσιο του 7ου Φεστιβάλ Ντοκιμαντέρ – Εικόνες του 21ου Αιώνα, διάλεξη για τον Πολιτικό Κινηματογράφο. Στο πλαίσιο της διάλεξης προβλήθηκε η ταινία των Andrei Cairola και Susan Gray *Πολίτης Μπερλουσκόνι*. Παρών στην προβολή ήταν ο παραγωγός της Stefano Tealdi, ο οποίος μετά το τέλος της έδωσε διάλεξη για τον πολιτικό κινηματογράφο και συζήτησε με το κοινό.

Ο Διευθυντής του Φεστιβάλ Ντοκιμαντέρ Θεσσαλονίκης κ. Δημήτρης Ειπίδης, παρουσιάζοντας τον παραγωγό της ταινίας Stefano Tealdi είπε χαρακτηριστικά «Κοιτάτε έναν άνθρωπο ο οποίος έχει το παρατσούκλι 'κύριος Ευρώπη', και είναι εδώ μαζί μας για να μας παρουσιάσει μια ταινία για το πρόσωπο που έχασε χτες στις ιταλικές δημοτικές εκλογές». Στην εισαγωγή του ο κ. Ειπίδης τόνισε επίσης τις δυσκολίες που αντιμετώπισε ο παραγωγός της ταινίας ώστε να βρει επαρκή χρηματοδότηση. Δεδομένου ότι το *Πολίτης Μπερλουσκόνι* είναι μία κριτική και ίσως, επικριτική ματιά ως προς το ποιόν του πρωθυπουργού της χώρας, ο οποίος μεταξύ άλλων ελέγχει το μεγαλύτερο τμήμα των ιταλικών Μέσων Μαζικής Ενημέρωσης, ήταν πολύ δύσκολο να βρεθούν χρηματοδότες μέσα από τον ιταλικό χώρο και για αυτόν τον λόγο η ταινία τελικά χρηματοδοτήθηκε εξ ολοκλήρου από ξένα κεφάλαια.»

Berlusconi. Πρόκειται για τον πρώτο μεγιστάνα του Τύπου που κυβερνά μια δυτική δημοκρατία. Με ένα δίκτυο μέσων μαζικής ενημέρωσης που στοιχίζει περισσότερα από 13 δις. Ευρώ, ο Berlusconi ελέγχει πάνω από το 90% της ιταλικής τηλεόρασης, το 1/2 των εκδοτικών οίκων και δύο από τις μεγαλύτερες εφημερίδες της χώρας (η μία ανήκει στον αδελφό του και η άλλη στη σύζυγό του). Ελέγχει, επίσης, το 60% των σημαντικότερων δικτύων διανομής Τύπου και ταινιών.

Το ντοκιμαντέρ φωτίζει όλες τις πλευρές της προσωπικότητας του προσπαθώντας να προσδιορίσει τα όρια πολιτικής δύναμης και διαφθοράς: ο Berlusconi είναι προσφιλής στο ιταλικό Κοινοβούλιο, καθώς πολλοί είναι εκείνοι που οι δουλειές τους εξαρτώνται από αυτόν. Έχοντας λοιπόν την ευχέρεια να κατασκευάζει και να αναιρεί νόμους μέσα από τους οποίους πιέζει και, συχνά, εκβιάζει καταστάσεις και πρόσωπα. Οι κατηγορίες

μήνες αργότερα ο Σίλβιο Μπερλουσκόνι θα αναλάμβανε την Προεδρία της Ευρωπαϊκής Ένωσης. Το υπόλοιπο μέρος της χρηματοδότησης ήρθε από οκτώ τηλεοπτικούς σταθμούς της Σκανδιναβίας και των Κάτω-Χωρών και από το πρόγραμμα διανομής Media της Ευρωπαϊκής Ένωσης. Το συνολικό κόστος παραγωγής ανήλθε σε 250.000 Ευρώ. Το ντοκιμαντέρ μέχρι σήμερα έχει προβληθεί σε 13 τηλεοπτικούς σταθμούς στην Ευρώπη και την Αυστραλία και η μόνη χώρα που δεν έχει προβληθεί είναι η Ιταλία. Μόνο το ιταλικό περιοδικό Internazionale την κυκλοφόρησε σε μορφή dvd σε 20.000 αντίτυπα, ενώ έχει κυκλοφορήσει στο διαδίκτυο.

Αυτό όμως που τόνισε ο Stefano Tealdi περισσότερο από κάθε τι άλλο ήταν ότι στόχος των δημιουργών είναι να καταφέρουν να προβληθεί στην ιταλική τηλεόραση. Δυστυχώς όμως, όπως είπε, «ο στόχος αυτός πολύ φοβούμαστε ότι δεν θα εκπληρωθεί. Θέλουμε να τη δουν όλοι αυτοί οι άνθρωποι που έχουν ψηφίσει στο παρελθόν τον Σίλβιο Μπερλουσκόνι.» Σε ερώτηση που τέθηκε από το κοινό σχετικά με το αν προσπάθησαν να προβληθεί το φιλμ στο πλαίσιο κάποιου ιταλικού φεστιβάλ, ο Stefano Tealdi απάντησε ότι προσπάθεια έγινε, αλλά αποδείχθηκε άκαρπη καθώς όλα τα φεστιβάλ στην Ιταλία χρηματοδοτούνται, και επομένως ελέγχονται, από την «αυτοκρατορία» του Μπερλουσκόνι. Επίσης ρωτήθηκε, αν κατά την διάρκεια των γυρισμάτων δέχθηκαν τηλεφωνήματα ή απειλές από τους ανθρώπους του Μπερλουσκόνι. Η απάντηση ήταν πως όχι, αν και η ιταλική αστυνομία τους είχε προειδοποιήσει πολλές φορές ότι αν χρησιμοποιήσουν την εικόνα του Μπερλουσκόνι σε δημόσιες εμφανίσεις του, θα υπήρχε σοβαρό πρόβλημα με τις Αρχές.

Τέλος ο Stefano Tealdi σχολίασε ότι η χθεσινή εξέλιξη στις ιταλικές δημοτικές εκλογές όπου ο Μπερλουσκόνι νικήθηκε από τον συνασπισμό του Ρομάνο Πρόντι είναι ένα πολύ θετικό γεγονός, ενώ ο Tue Steen Muller επισήμανε ότι πρέπει όλοι να προβληματιστούμε με αφορμή το ντοκιμαντέρ *Πολίτης Μπερλουσκόνι*, καθώς η Ιταλία μπορεί να μην είναι η μόνη χώρα που βασανίζεται από την διαπλοκή των Μέσων Μαζικής Ενημέρωσης με την πολιτική εξουσία.

Παίρνοντας τον λόγο ο Stefano Tealdi είπε ότι η βασική ιδέα προήλθε από έναν νεαρό σκηνοθέτη στα τέλη του 2002, ο οποίος πρότεινε να κάνουν μία ταινία για τους δημοσιογράφους που βρίσκονται στις μαύρες λίστες στην Ιταλία. «Δεν θέλαμε να σκιαγραφήσουμε ένα πορτρέτο του κ. Μπερλουσκόνι, αλλά να καταδείξουμε το τι συμβαίνει όταν ένας πολιτικός παράγοντας συγκεντρώνει όλη τη δύναμη στα Μέσα Μαζικής Ενημέρωσης. Άρα πρόκειται για την σχέση των Μέσων Μαζικής Ενημέρωσης με την πολιτική.» Τα γυρίσματα έγιναν το καλοκαίρι και το φθινόπωρο του 2003 και όπως χαρακτηριστικά επισήμανε ο Stefano Tealdi «το τραγικό είναι ότι η ταινία παραμένει μέχρι και σήμερα κάτι περισσότερο από επίκαιρη».

Η ταινία, όπως μαρτυρά ο τίτλος, φιλοτεχνεί το πορτρέτο του ισχυρότερου άντρα στην Ιταλία, του πρωθυπουργού Silvio

και οι παρανομίες που τον βαρύνουν δεν κατάφεραν να τον εγκλείσουν στη φυλακή και βέβαια ούτε να τον σταματήσουν. Πάνω από όλα, προσπαθεί να δώσει φωνή σε όλους αυτούς που επιθυμούν να σταματήσουν την αυτοκρατορική κυριαρχία του Berlusconi και να δουν να ξημερώνει στη χώρα μια ημέρα δημοκρατίας και ισονομίας.

Μετά το τέλος της προβολής και αφού το ντοκιμαντέρ καταχειροκροτήθηκε από το κοινό, ο διευθυντής του EDN (European Documentary Network) Tue Steen Muller σε συζήτηση που ακολούθησε με τον Stefano Tealdi, επικεντρώθηκε στο θέμα της χρηματοδότησης της ταινίας. Το φιλμ όπως είπε ο Stefano Tealdi χρηματοδοτήθηκε από το αμερικανικό τηλεοπτικό δίκτυο PBS κατά 50%. Το PBS ενδιαφέρθηκε να χρηματοδοτήσει την παραγωγή, γιατί θεώρησε ενδιαφέρον το γεγονός ότι μερικούς

ΤΑ ΒΡΑΒΕΙΑ ΤΟΥ ΦΕΣΤΙΒΑΛ

Κατά το 7ο Φεστιβάλ Ντοκιμαντέρ Θεσσαλονίκης θα απονεμηθούν τέσσερα βραβεία Κοινού:

- **Δύο βραβεία που αφορούν σε ταινίες άνω των 45'** (μία ελληνική και μία ξένη). Συνοδεύονται από το χρηματικό έπαθλο των 3.000 για την καθεμία.
- **Δύο βραβεία που αφορούν σε ταινίες κάτω των 45'** (μία ελληνική και μία ξένη). Συνοδεύονται από το χρηματικό έπαθλο των 1.500 ευρώ για την καθεμία.

Για τα βραβεία Κοινού ελληνικής ταινίας έχουν το δικαίωμα να διαγωνιστούν **όλες οι ελληνικές ταινίες που πραγματοποιούν πρώτη δημόσια προβολή είτε παρουσιάζονται στο επίσημο πρόγραμμα είτε στο Πανόραμα.**

Για τα αντίστοιχα βραβεία Κοινού ξένης ταινίας διαγωνίζονται όλες οι ταινίες, εκτός από αυτές που παρουσιάζονται στα πλαίσια των αφιερωμάτων.

Επιπλέον, όπως είναι καθιερωμένο κάθε χρόνο, πρόκειται να απονεμηθεί το **βραβείο FIPRESCI** από την Διεθνή Ένωση Κριτικών Κινηματογράφου σε μία ελληνική και μία ξένη ταινία. Η φετινή **Κριτική Επιτροπή της FIPRESCI** απαρτίζεται από τους:

- Antti SELKOKARI, Φινλανδία, πρόεδρος
- Maya Irina MCKECHNEAY, Αυστρία
- Angelika KETTELHACK, Γερμανία
- Viliam JABLONICKY, Σλοβακία
- Δημοσθένης ΞΙΦΙΛΙΝΟΣ, Ελλάδα

ΤΟ EDN ΒΡΑΒΕΥΕΙ ΤΟ ΥΛΕ

Για πρώτη φορά, το EDN απονέμει βραβείο για ιδιαίτερη συμβολή στην ανάπτυξη του ευρωπαϊκού ντοκιμαντέρ. Το βραβείο απονέμεται στο ΥΛΕ, τη φινλανδική ραδιοφωνία-τηλεόραση.

Το ΥΛΕ αποτελεί υπόδειγμα δημόσιου τηλεοπτικού σταθμού που βλέπει πέρα από τα σύνορά του. Το ΥΛΕ διατυπώνει το στόχο του ως εξής: «Αναζητούμε δημιουργικά ντοκιμαντέρ με έντονη προσωπική ματιά, κινηματογραφικό χαρακτήρα και ανθρωπίνη υπόσταση». Επομένως, για διοργανωτές όπως το EDN, η παρουσία ενός ή περισσότερων εκπροσώπων του ΥΛΕ στο πάνελ είναι απαραίτητη.

Η Elia Werning έχει στεφθεί η «Βασίλισσα των ευρωπαϊκών ντοκιμαντέρ». Ο διαδοχός της, Erkki Astala, είναι σήμερα Διευθυντής Συμπαγωγών μαζί με τον Iikka Vehkalahti, αναλαμβάνοντας διαρκώς νέες διεθνείς συμπαγωγές και γεμίζοντας το πρόγραμμα του ΥΛΕ TV2 με ποιοτικά ντοκιμαντέρ. Επί σειρά ετών, η Leena Pasanen διευθύνει το ΥΛΕ Teema. Έχει προ-αγοράσει και συμπαράγει τον μεγαλύτερο αριθμό ντοκιμαντέρ στην Ευρώπη. Η Leena Pasanen παίρνει ρίσκα υποστηρίζοντας τους δημιουργούς ντοκιμαντέρ. Το ίδιο ισχύει για την Outi Saarikoski, που είναι αγοραστής για το ΥΛΕ TV2 και το ΥΛΕ Teema, αλλά και την Jenny Westergaard, που ενδιαφέρεται για υψηλής ποιότητας ντοκιμαντέρ με κοινωνικό και ανθρωπιστικό περιεχόμενο και που πάντα ενισχύει τους Ευρωπαίους ανεξάρτητους παραγωγούς και σκηνοθέτες.

Με μεγάλη χαρά το EDN απονέμει αυτό το βραβείο στο ΥΛΕ.

ΣΥΓΧΡΟΝΑ ΚΟΙΝΩΝΙΚΑ ΠΡΟΒΛΗΜΑΤΑ ΚΑΙ ΝΤΟΚΙΜΑΝΤΕΡ

Ημερίδα για τη μετανάστευση και τα ανθρώπινα δικαιώματα

Στο πλαίσιο του αφιερώματος του Φεστιβάλ «Μετανάστευση και ανθρώπινα δικαιώματα» πραγματοποιήθηκε ημερίδα με το ίδιο θέμα την Τρίτη, στην αίθουσα Σταύρος Τορνές. Η συζήτηση κινήθηκε γύρω από τα γενικά προβλήματα των μεταναστών και των προσφύγων καταλήγοντας σε συγκεκριμένα που υπάρχουν στην Ελλάδα από τη μη εφαρμογή των νόμων σε κάποιες περιπτώσεις αλλά και της γραφειοκρατίας ενώ έγιναν και μικρές αναφορές στο ντοκιμαντέρ. Αρνητικά φυσικά σχολιάστηκε και η απουσία της πολιτείας από μια τέτοια εκδήλωση.

«Η κοινωνία δεν θέλει να ακούσει για τον Αλβανό που διεκδικεί την τιμή του. Ο Αύγουστος που έδειχνε απλά την ελληνική κοινωνία έκοψε 120.000 εισιτήρια ενώ ο Όμηρος, που έδιγε το πρόβλημα ενός μετανάστη, 13.000. Εγώ δεν κάνω ταινίες εκπροσωπώντας τους μετανάστες ούτε είμαι μη κυβερνητική οργάνωση», δήλωσε ο Κωνσταντίνος Γιάνναρης, τονίζοντας πως αυτό είναι ένα θέμα που λείπει από το ελληνικό ντοκιμαντέρ. «Η μετανάστευση είναι φαινόμενο και όχι πρόβλημα, εφόσον το πραγματικό πρόβλημα είναι η φτώχεια», ξεκαθάρισε ο κ. Εσδράς και αναφερόμενος στην κίτρινη γραφή που επικρατεί για τους μετανάστες είπε χαρακτηριστικά: «Όταν είναι Βορειοηπειρώτης σημαίνει ολυμπιονίκης και όταν είναι κλέφτης είναι Αλβανός [...] Οι μετανάστες βοήθησαν στην οικονομική ανάπτυξη της χώρας. Οφείλουμε κάποια πράγματα σ' αυτούς τους ανθρώπους ειδικά στον αγροτικό και κατασκευαστικό τομέα».

Για τον Μπουγιάρ Αλιμάνι το πρόβλημα εντοπίζεται στην καθυστέρηση της έκδοσης άδειας παραμονής αλλά και στο γεγονός ότι τα παιδιά που γεννιούνται στην Ελλάδα δεν παίρνουν αυτόματως την υπηκοότητα: «Αναρωτιέμαι τι θα γίνει με τα παιδιά δεύτερης γενιάς. Για παράδειγμα προχθές στον αγώνα, λέει η κόρη μου: «νικήσαμε μπαμπά!»! Εγώ και η γυναίκα μου ήμασταν

Ahmet Moavia

“Ο μετανάστης νιώθει ότι δεν προστατεύεται από πουθενά”

με την Αλβανία και η κόρη μου με την Ελλάδα». «Ο μετανάστης νιώθει ότι δεν προστατεύεται από πουθενά», παρατήρησε ο Ahmet Moavia μιλώντας για τη μεγάλη διαφορά κράτους και κοινωνίας. «Η κοινωνία πηγαίνει μπροστά και το κράτος πίσω, βάζοντας εμπόδια στην κοινωνική ένταξη. Από τη μεριά του κράτους είναι η αστυνομία και από την κοινωνία η ξενοφοβία και ο ρατσισμός.»

Από την άλλη οι πρόσφυγες βιώνουν μια ακόμα πιο οδυνηρή κατάσταση: διώκονται από την ίδια τους τη χώρα. Κάθε πρόσφυγας είναι μετανάστης αλλά κάθε μετανάστης δεν είναι πρόσφυγας.

Για το θέμα των προσφύγων μίλησε ο Σπύρος Κουλοχέρης: «Υπάρχουν 50.000 άτομα που ζητούν να καταθέσουν αίτηση για άσυλο και μόνο ελάχιστοι καταφέρνουν να το κάνουν. Το κράτος είναι τελείως ανοργάνωτο. Νομικό πλαίσιο υπάρχει αλλά η εφαρμογή κωλαίνει.»

«Η γενική περιγραφή του προβλήματος οδηγεί σε μια τάση απανθρωποποίησης. Το ντοκιμαντέρ μπορεί να δώσει ανθρώπινο πρόσωπο και να μας κάνει να μοιραστούμε τα αισθήματά τους», ανέφερε η Karen Farkas.

Σύμφωνα με την Ευτυχία Βουτρά το μεγάλο πρόβλημα προκύπτει όταν οι μετακινήσεις των συνόρων γίνονται πάνω από τους ανθρώπους και όχι το αντίστροφο.

Όσο αυξάνει το χάσμα μεταξύ των πλούσιων και των φτωχών χωρών θα υπάρχουν τέτοια μεταναστευτικά ρεύματα. Έτσι, για να αντιμετωπίσουμε σωστά αυτούς τους ανθρώπους θα πρέπει να ενστερνιστούμε πρώτα τα δικαιώματά τους, όχι μόνο τα ατομικά και τα πολιτικά αλλά και τα κοινωνικά.

«Πρέπει τα παιδιά από την τρυφερή ηλικία να μάθουν να σέβονται τον άλλον. Και αυτό μαθαίνεται κυρίως στο σχολείο αλλά και στο σπίτι», υπογράμμισε η Αλίκη Γιωτοπούλου, η οποία θεωρεί το ντοκιμαντέρ πολύ χρήσιμο γιατί δείχνει μια αληθινή ιστορία πιο ανατριχιαστική και από την πιο μεγάλη φαντασία ενός συγγραφέα. Στο πάνελ συμμετείχαν οι: Αλίκη Γιωτοπούλου (Ίδρυμα Προστασίας Ανθρωπίνων Δικαιωμάτων), Κωνσταντίνος Γιάνναρης (σκηνοθέτης), Δανιήλ Εσδράς (Διεθνής Οργανισμός Μετανάστευσης), Karen Farkas (Υπατη Αρμοστεία για τους Πρόσφυγες), Σπύρος Κουλοχέρης (Ελληνικό Συμβούλιο για τους Πρόσφυγες), Μπουγιάρ Αλιμάνι (σκηνοθέτης / εκπρόσωπος Φόρουμ Αλβανών Μεταναστών), Ahmet Moavia (Φόρουμ των εν Ελλάδι Μεταναστών), Ευτυχία Βουτρά (καθηγήτρια Ανθρωπολογίας - Πανεπιστήμιο Μακεδονίας). Τη συζήτηση συντόνισε ο Αντώνης Μανιτάκης, (καθηγητής Συνταγματικού Δικαίου - ΑΠΘ).

Επιμέλεια: Όλγα Κοζάνη

Οι εκδόσεις του 7ου Φεστιβάλ

PIERRE PERRAULT

Με την ευκαιρία του αφιερώματος στον σημαντικό Καναδό ντοκιμαντερίστα Pierre Perrault με εννέα ταινίες, το φεστιβάλ εκδίδει το βιβλίο Pierre Perrault το οποίο περιλαμβάνει:

- Εισαγωγικά σημειώματα από τον Καλλιτεχνικό Διευθυντή του Φεστιβάλ Ντοκιμαντέρ Δημήτρη Εϊπίδη και τον επιμελητή της έκδοσης Δημήτρη Κερκινό
- Μελέτες και προσεγγίσεις πάνω στο έργο του σκηνοθέτη από αναλυτές και μελετητές
- Κείμενο του ίδιου του δημιουργού
- Ζενερίκ, συνόψεις, κριτικές προσεγγίσεις όλων των ταινιών που προβάλλονται στο πλαίσιο του αφιερώματος στο φεστιβάλ
- Πλήρης φιλομορφία, εργογραφία και βιογραφικό σημείωμα
- Φωτογραφικό υλικό

Εκδόσεις: Φεστιβάλ Κινηματογράφου Θεσσαλονίκης.

Επιμέλεια: Δημήτρης Κερκινός.

Σελίδες: 48

PIRJO HONKASALO

Με την ευκαιρία του μικρού αφιερώματος με τέσσερις ταινίες στην σπουδαία Φινλανδή σκηνοθέτιδα Pırjo Honkasalo, η οποία τιμά το φεστιβάλ με την παρουσία της, το φεστιβάλ παρουσιάζει μία έκδοση που περιλαμβάνει:

- Εισαγωγικό κείμενο του Καλλιτεχνικού Διευθυντή του Φεστιβάλ Ντοκιμαντέρ Δημήτρη Εϊπίδη
- Ζενερίκ, συνόψεις, κριτικά κείμενα όλων των ταινιών που προβάλλονται στο πλαίσιο του αφιερώματος στο φεστιβάλ
- Φιλμογραφία, εργογραφία
- Φωτογραφικό υλικό

Εκδόσεις: Φεστιβάλ Κινηματογράφου Θεσσαλονίκης

Επιμέλεια: Δημήτρης Κερκινός

Σελίδες: 16

Pitching Forum 2005 (6-10 Απριλίου)

ΕΙΚΟΝΕΣ ΤΟΥ 21ου ΑΙΩΝΑ

Για έβδομη συνεχή χρονιά, στο πλαίσιο του Φεστιβάλ Ντοκιμαντέρ Θεσσαλονίκης - Εικόνες του 21ου Αιώνα, πραγματοποιείται από τις 6 έως τις 10 Απριλίου, το Pitching Forum 2005, που διοργανώνει το Ευρωπαϊκό Δίκτυο Ντοκιμαντέρ (EDN) σε συνεργασία με το Φεστιβάλ Ντοκιμαντέρ Θεσσαλονίκης.

Πρόκειται για ένα «διεθνές ραντεβού» με τη συμμετοχή χωρών από όλη την Ευρώπη, που δίνει την ευκαιρία στους Έλληνες επαγγελματίες του οπτικοακουστικού χώρου, να παρουσιάσουν και να προωθήσουν το έργο τους, σε τηλεοπτικούς σταθμούς της χώρας μας, αλλά και του εξωτερικού.

Οι συμμετέχοντες αρχικά ενημερώνονται για την κίνηση των ντοκιμαντέρ στην αγορά της Δυτικής Ευρώπης και συναντούν παραγωγούς και ειδικούς από άλλες χώρες της Ευρώπης, με τη συνδρομή των οποίων εκπαιδεύονται στην ανάπτυξη και σωστή παρουσίαση των projects τους στη διεθνή αγορά.

Κάθε παραγωγός πρόκειται να φέρει ένα ντοκιμαντέρ και πεπειραμένοι συνάδελφοι από άλλες ευρωπαϊκές χώρες κρίνουν και βελτιώνουν την παρουσίασή τους, κρίνοντας παράλληλα τις δυνατότητες κίνησης που έχουν στην αγορά. Ο κύριος στόχος για τους συμμετέχοντες είναι να προετοιμαστούν για το pitching (παρουσίαση) που θα κάνουν απέναντι σε ένα πάνελ ευρωπαίων commissioning editors (υπεύθυνοι ανάθεσης) από διάφορα τηλεοπτικά κανάλια της Ευρώπης.

Με δεδομένη την προηγούμενη εμπειρία των έξι τελευταίων ετών, η συνάντηση κρίνεται εξαιρετικά σημαντική για την ανταλλαγή απόψεων και την ανάπτυξη συνεργασιών στον οπτικοακουστικό τομέα. Στη φετινή συνάντηση του Pitching Forum 2005, οι Έλληνες παραγωγοί, με συναδέλφους τους, θα έχουν την ευκαιρία να παρουσιάσουν projects στους εκπροσώπους ευρωπαϊκών και ελληνικών τηλεοπτικών σταθμών, σκοπεύοντας στη πώληση.

ΠΑΡΑΛΛΗΛΕΣ ΕΚΔΗΛΩΣΕΙΣ

Το 7ο Φεστιβάλ Ντοκιμαντέρ ταξιδεύει στην Αλεξανδρούπολη και τη Κοζάνη

Για πρώτη φορά φέτος οι Περιφερειακές Εκδηλώσεις του Φεστιβάλ Ντοκιμαντέρ Θεσσαλονίκης - Εικόνες του 21ου Αιώνα θα ταξιδέψουν σε δύο πόλεις της Ελλάδας: στην Αλεξανδρούπολη, από τις 10 έως και τις 12 Απριλίου στο Δημοτικό Θέατρο της πόλης και στην Κοζάνη, το διήμερο 13 και 14 Απριλίου, στην αίθουσα «Ολύμπιον».

Τα ντοκιμαντέρ που επιλέχθηκαν για να προβληθούν στις δύο αυτές πόλεις είναι:

Τώρα κάνω όνειρα του Γιώργου Ζέρβα, **Roger Tourin-Παντοπώλης**, του Benoit Pilon από τον Καναδά, **Ένα μπαρ στο σταθμό της Βικτόρια** του Dawid Leszek από την Πολωνία, **Ο γύρος του θανάτου** του Θόδωρου Καλέση, **Ηλίας Πετρόπουλος-Ένας κόσμος υπόγειος** της Καλλιόπης Λεγάκη, **Η αισθητικός** του Sergio Oksman από την Ισπανία, **Whistleblowers-Οι σύγχρονοι ήρωες** του Στέλιου Κούλογλου, **Η Αντρίανα στην Αθήνα** της Μαρίας Λεωνίδα, **It's a sad story** της Χρύσας Τζελέπη και **Εκτός σχεδίου** του Μένιου Δίτσα.

Οι Περιφερειακές εκδηλώσεις πραγματοποιούνται με τη χορηγία του Υπουργείου Μακεδονίας-Θράκης και με τη συνεργασία της Νομαρχιακής Αυτοδιοίκησης Ροδόπης-Έβρου, του Δήμου Αλεξανδρούπολης, της Κινηματογραφικής Λέσχης Αλεξανδρούπολης, του Δήμου Κοζάνης και της Κινηματογραφικής Λέσχης Κοζάνης.

www.jameson.gr

THERE'S SOMETHING ABOUT JAMESON

Απολαύστε υπεύθυνα

ο καθημερινός σας συνεργάτης

ΚΑΤΑΣΤΗΜΑΤΑ ΘΕΣΣΑΛΟΝΙΚΗΣ

ΑΓ. ΔΗΜΗΤΡΙΟΥ
ΓΙΑΝΝΙΤΣΩΝ
ΕΘΝ. ΑΜΥΝΗΣ
ΕΥΚΑΡΠΙΑ
ΘΕΡΜΗ
Ι. ΔΡΑΓΟΥΜΗ
ΚΑΛΟΧΩΡΙ
ΚΟΥΦΑΛΙΑ
ΛΑΓΚΑΔΑΣ
ΛΕΥΚΟΣ ΠΥΡΓΟΣ
ΜΑΡΤΙΟΥ
ΝΤΕΠΩ
ΠΕΡΑΙΑ
ΣΙΝΔΟΣ
ΣΤΑΥΡΟΥΠΟΛΗ
ΤΟΥΜΠΑ

Αγ. Δημητρίου 51, Τ.Κ. 546 32
Παννιτσών 134, Τ.Κ. 546 27
Εθν. Αμύνης 38, Τ.Κ. 548 21
Πολυτεχνείου 59, Τ.Κ. 564 29
Ο. Κολοκοτρώνη 14, Τ.Κ. 570 01
Ι. Δραγούμη 17, Τ.Κ. 546 25
28ης Οκτωβρίου 85, Τ.Κ. 570 09
Εθν. Αντιστάσης 56, Τ.Κ. 571 00
Σ. Τσακμόνη & Μακεδονίας 1, Τ.Κ. 572 00
Δεσπεράι 8, Τ.Κ. 546 21
Λ. Κ. Καραμανλή 154, Τ.Κ. 542 49
Γ. Παπανδρέου 51, Τ.Κ. 546 46
Θεσσαλονίκης 56, Τ.Κ. 570 19
Χρυσ. Σμύρνης 11, Τ.Κ. 574 00
28ης Οκτωβρίου 146, Τ.Κ. 564 30
Παύση 95 & Ύμηττου, Τ.Κ. 544 53

ΤΗΛ. 2310-588321 • FAX 2310-588323 • e-mail: SDK@taxydromiki.gr
ΤΗΛ. 2310-502790 • FAX 2310-502613 • e-mail: SKD@taxydromiki.gr
ΤΗΛ. 2310-266802 • FAX 2310-254006 • e-mail: SKF@taxydromiki.gr
ΤΗΛ. 2310-688505 • FAX 2310-688400 • e-mail: SKE@taxydromiki.gr
ΤΗΛ. 2310-468998 • FAX 2310-468934 • e-mail: SKU@taxydromiki.gr
ΤΗΛ. 2310-587464 • FAX 2310-502596 • e-mail: SKI@taxydromiki.gr
ΤΗΛ. 2310-789815 • FAX 2310-789810 • e-mail: SKZ@taxydromiki.gr
ΤΗΛ. 23910-21300 • FAX 23910-21301 • e-mail: SKK@taxydromiki.gr
ΤΗΛ. 23940-20864 • FAX 23940-20378 • e-mail: SKL@taxydromiki.gr
ΤΗΛ. 2310-254883 • FAX 2310-254008 • e-mail: SKF@taxydromiki.gr
ΤΗΛ. 2310-312527 • FAX 2310-317352 • e-mail: SKY@taxydromiki.gr
ΤΗΛ. 2310-403607 • FAX 2310-412451 • e-mail: SKN@taxydromiki.gr
ΤΗΛ. 23920-20600 • FAX 23920-22730 • e-mail: SKP@taxydromiki.gr
ΤΗΛ. 2310-569360 • FAX 2310-569626 • e-mail: SKS@taxydromiki.gr
ΤΗΛ. 2310-600230 • FAX 2310-587514 • e-mail: SKM@taxydromiki.gr
ΤΗΛ. 2310-914847 • FAX 2310-953309 • e-mail: SKT@taxydromiki.gr

ΕΕΤΤ
ΑΜ - 99-149
Γενική Διεύθυνση
Παράρτημα
Πελοποννήσου

ΕΔΡΑ: Διοικολογική 15 - Μενιμάραση Αττικής, Τ.Κ. 144 52, ΤΗΛ. ΚΕΝΤΡΟ: 210 28 07 100, FAX: 210 28 35 210
Υπόγειο 5ο χλμ. Ε.Ο. Θεσσαλονίκης-Αθηνών, Τ.Κ. 570 09, ΤΗΛ.: 2310 712600, FAX: 2310 712620
www.taxydromiki.gr

γενική
TAXYAPOMIKH

Έλα στην τρία

Γιατί υπάρχουν σκεπτόμενοι άνθρωποι που βλέπουν τηλεόραση

Χωράει όλη την Ελλάδα

**ΔΙΑΜΟΝΗ
ΣΕ ΞΕΝΟΔΟΧΕΙΟ
5 ΑΣΤΕΡΩΝ
ΤΟΥ ΟΜΙΛΟΥ
Ν.ΔΑΣΚΑΛΑΝΤΩΝΑΚΗ**

010155-11-08

**αν μπορείτε να αποταμιεύσετε 1€ την ημέρα,
θα ζήσετε διακοπές σαν όνειρο!**

Το Galaxia Vacation Club σας δίνει την ευκαιρία να απολαύσετε εσείς και η οικογένειά σας διακοπές σαν όνειρο, μόνο με 1€ την ημέρα.

Ζήστε τις διακοπές σας σε ένα πολυτελέστατο διαμέρισμα σε ξενοδοχείο του Ομίλου μας και κάντε το όνειρό σας αληθινό.

...για περισσότερες πληροφορίες τηλεφωνήστε στο **210 63.87.500** και κερδίστε μία δωρεάν δοκιμή, ένα 3ήμερο για όλη την οικογένειά σας με πρωινό σε ένα από τα συνεργαζόμενα ξενοδοχεία του Galaxia Vacation Club.

GALAXIA
VACATION CLUB

ΕΤΕΡΗΜΟΤ
ΥΠΟΣΤΗΡΙΚΤΗ